

XXIX. ÉVFOLYAM.

CALGARY, ALBERTA, KANADA

1. szám

1976. évi április hó 30-án

Bajtársi Levél

A M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG
KÖZPONTI TÁJÉKOZTATÓJA

ALAPÍTOTTA 1947-ben néhai vitéz Karsay Jenő alezredes

Kiadja:
a MKCsBK VEZETŐSÉGE.
CÍME:

VETERANS' ASSOCIATION
of the former Royal Hungarian Gendarmerie
ADMINISTRATION CENTRE
1328- 87th Avenue, S.W.,
Calgary, Alberta, Canada
T2V 0W3

PRINTED MATTER

FROM: „MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS
1328—87 Ave. S.W. Calgary, Alberta, T2V 0W3, Canada

A M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG. — MKCsBK — Alakult 1948-ban

Világszervezetünk hivatalosan bejegyzett jótékony célú társadalmi egyesület Kanadában:

Ontárió tartományban: Royal Hungarian Gendarmerie Veterans' Benevolent Association. No.10, Liber 1163 Province of Ontario. Toronto (ont.)
1962. szeptember 27.

Quebec tartományban: Association des Veterans' Gendarmes Royaux Hongrois, MKCsBK. No. 96 Libro C-268, Quebec, (P.Q.) 1972. 19 decembre.

Alberta tartományban: Veterans' Association of the former Royal Hungarian Gendarmerie. No. 8775, Edmonton, Alberta, 28th-October, 1975.

A MKCsBK VEZETŐSÉGE:

Vitéz baranchi **Tamáska Endre**
MKCsBK vezető

Id. **Keresztes Lajos**
MKCsBK ügyvezető

A MKCsBK Vezetősége önként és önzetlenül intézi világszervezetünk tájékoztató, nyilvántartó és segélyügyi szolgálatát.

FELADATAINK:

- 1./ Bajtársainkkal az összeköttetést fenntartani, érdekeiket képviselni, összejöveteleinkről és a személyi változásokról őket értesíteni.
- 2./ Előadások, ünnepélyek társasvacsorák rendezésével anyagi alapot teremteni és ebből rászoruló bajtársainkat és hozzátartozóinkat segíteni.
- 3./ Ápolni a szolgálati ideálokat és kegyelettel megőrizni emlékét a volt M.Kir. Csendőrség azon tagjainak, akik a törvény és a rend szolgálatában az emberi szabadságjogok és a közbiztonság védelmében Hazájukért áldozták életüket.
- 4./ Az állampolgári jogok és kötelességek megismerése és teljesítésében segédkezni.

(Folytatás a borítólap utolsó előtti oldalán)

A M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG KÖZPONTI TÁJÉKOZTATÓJA

XXIX. Évfolyam

Calgary, 1976. április 30.

1. szám

TARTALOM

1. A MKCsBK Vezetőség hírei.

Vitéz baranchi Tamáska Endre:

1975 Karácsonyestéjén2

MKCsBK vezetői tisztség további ellátása3

1976 Csendőrnapi3

Id. Keresztes Lajos:

A vezetőség elszámolása 1975.V.20—XII.31-ig4

2. Tanulmányok, cikkek, leírások, versek.

Hajas István: Kakastollasok5

Vitéz Király Gyula: Nagy évforduló6

Csiba János: Új hajtás7

Högye Mihály: Egy gondolat8

Dr. Nagy-György István: Magyar csendőrök8

Jegenyés Pál: Bevonulásom és
első éjjeli szolgálatom az őrsön11

Bihari bűnlátó: Mátészalka gyászban van13

K.L. (London, Anglia): Az őrsparancsnokok emlékére16

Botond István: Felszabadulás19

Magas István: Magyar önkritika szabadságharcunk

Magas István: 20-ik évfordulójának küszöbén20

Fáy Ferenc: Egy hazaindulónak22

Fülöpp József: 50 éves találkozó23

3. Közösségi, egyesületi és társadalmi események:

Beszámoló a Csendőrnapi és más összejövetelekről25

A magyar élet eseményei világszerte38

4. Bajtársi Hírek

Ifjúságunk az élen48

Születések, házasságok51

Tagfelvétel, elismerés, képesítés51

Betegségek, felgyógyulások53

Halottaink54

5. Értesítések.

Könyvismertetések58

A Múzeum hírei61

A Vezetőség levelesládájából64

A Kiadóhivatal nyugtázása70

VBTE-vez.
17/1975 sz.

**M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG — MKCsBK —
MKCsBK VEZETŐ**

Vitéz baranchi Tamáska Endre százados,
1534-Park Blvd., Pittsburgh, Pa. U.S.A. 15216

Kedves Bajtársaim!

Egy évet újra lezárunk. Nemesak mi lettünk egy évvel öregebbek, hanem szervezetünk is, az MKCsBK.

Ha visszatekintünk az elmúlt 12 hónapra, örömmel kell megállapítanunk, hogy Közösségünk új erőre kapott. Voltak bajtársak, akik elvállalták a sokszor nem könnyű feladatot, hogy a Közösségünkért dolgozzanak. Pedig voltak olyan kishitűek is közöttünk, akik már elkönnyvelték azt a tényt, hogy az MKCsBK is arra a sorsra jut, mint más sok emigrációs szervezet. Hála Istennek ez nem történt meg.

Ezért köszönet jár azoknak a bajtársaknak, akik a vezetés nehéz munkáját magukra vállalták és köszönet illeti azokat is, akik nemesak biztató szóval, hanem anyagi áldozattal is segítettek a közösségi munkát és így az MKCsBK további életét is. Az elmúlt év folyamán személyesen is volt módomban találkozni bajtársakkal. A teljes bizalom sugárzott belőlük, hogy az MKCsBK él és működik továbbra is. Örömmel vettem annak a csoportvezetőnek nyilatkozatát, aki azt mondta, bár csoportja eléggé fogy, mert igen sokan távoztak a Hadak Útjára, de míg egy tagja is élni fog a csoportjának, az meg fogja ünnepelni dicső Testületünk, a M.Kir. Csendőrség alapításának 100-ik évfordulóját. Legyen ez jó példakép a többi csoportok számára is.

Tudomásomra jutott az is, hogy megtörtént olyan eset is, ahol a csoport életét, munkáját külső befolyással szerették volna egységében megbontani. A csoportok a vezetőséget megválasztották, s így azokkal együtt kell hogy dolgozzanak, s semmiféle külső rendbontó tevékenységet ne fogadjanak el. Ez egyúttal nagyfokú sértés is lenne a mindenkor megválasztott vezetőség tagjaira.

A BAJTÁRSI LEVÉL az új Szerkesztőség kiadásában megjelent. Nagy örömmel vettük azt ismét kézhez. Bajtársak! Tudjátok jól, hogy a kiadáshoz pénz szükséges, így ne feledjétek el a további adakozást se. A B.L-nek is meg kell érnie a 100-ik évfordulót. Ez a világon szerteszórt bajtársak számára az összekötő kapocs. Rajtunk múlik, hogy ez a lánc ne szakadjon el.

Most, mikor Karácsony estéjén bajtársi szeretettel gondolok minden bajtársamra, kívánom azt, hogy az Újesztendőben azok a bajtársak is kapcsolódjanak bele a közösségi munkába, akik valami ok miatt attól el-

távolodtak, vagy talán azt már nem tartották fontosnak a maguk számára az emigráció 30-ik évében.

Most, amikor minden bajtársamnak szerencsés és boldog Magyar Újévet kívánok, továbbra is lebegjen előttünk régi jelszavunk:

Híven, Becsülettel, Vitézül!

Pittsburgh, Pa., 1975. Karácsony estéjén

bajtársi köszöntéssel:
vitéz baranchi Tamáska Endre s.k.
MKCsBK vezető

VBTE-vez.
1/1976 sz.

**M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG — MKCsBK —
MKCsBK VEZETŐ**

Vitéz baranchi Tamáska Endre százados,
1534-Park Blvd., Pittsburgh, Pa., U.S.A. 15216

Kedves Bajtársaim!

1976. január 7-én Calgary-ban (Alberta, Kanada) az MKCsBK ügyvezetői törzse gyűlést tartott. Az Ügyvezető indítványára a gyűlés egyhangúlag azt a határozatot hozta, hogy felkérnek a MKCsBK vezetői tisztség további ellátására.

A gyűlés színhelyéről telefonon felhívtak és a határozat alapján a kérészt Keresztes Lajos bs. ügyvezető tolmácsolta, — valamint azt Dr. Kiss Gyula és Szabó Gellért bs-ak szóban szintén megerősítették.

A kérésnek és a határozatnak eleget tettem azzal, hogy a MKCsBK vezetői tisztség ellátását vállaltam — megköszönve a belém helyezett bizalmat is.

Az MKCsBK ügyvezetője a fenti ügyet 1976. január 7-én keltezett írásában is lerögzítette, amit 1976. január 14-én kaptam meg.

Híven, Becsülettel, Vitézül!

Bajtársi köszöntéssel:

Pittsburgh, Pa., U.S.A., 1976. január 21-én.

vitéz baranchi Tamáska Endre s.k.
MKCsBK vezető

Kedves Bajtársaim!

31 évvel ezelőtt még harcolt a magyar csendőr is a túlerőben levő szovjet hadsereg ellen. A budapesti csata 52 napig tartott, s nem volt idő arra, hogy a budai hősök megünnepeljék a Csendőrnapot. Ezen a napon csak lélekben tudott ünnepelni a kemény harcokban az utolsó tőlényig és az utolsó pillanatig helytálló csendőr. Katonai és csendőresküjéhez híven tette meg a kötelességét a harcmezőn is. A budapesti harcoknak 3,000

csendőr és 160 csendőrtiszt áldozata volt. A legszebbet, s a legnagyobbat, életüket áldozták fel a Haza oltárán.

Nekünk, akiknek az Úristen jóvoltából az a szerencse adatott, hogy életben maradhattunk, külön kötelességünk van: A szabad földön ápolni a csendőr bajtársi szellemet, az összetartozás érzését és hálánkat leróni megdicsőült hőseink és mártirjaink emlékének.

Gondolatban én is köztetek vagyok és veletek együtt a mai Csendőrnapon meghajtom a kegyelet zászlaját mindazok emléke előtt, akik szívük utolsó dobbanásáig a csendőrijelszavunknak éltek: Híven, Becsülettel, Vitézül!

Csendőrnapon, 1976. február 14-én.

vitéz baranchi Tamáska Endre s.k.
MKCSVK vezető

ELSZÁMOLÁS

A MKCSBK Központi Ügyvezetőséghez 1975 május hó 20-tól - 1976 január hó 19-ig Calgaryba érkező Bajtársi adományok bevételéről, kiadásáról és maradvány-áról.

T á r g y	Bevétel	Kiadás	Maradvány
B.L.- re 1975 évre	2288.07	1379.31	908.76
Segély Alapra	122.28	225.00	-102.72
Ügyvezetésre	186.12	195.20	- 9.08
Laktanya-Muzeumra	10.00	10.00	0.00
Harcunkra	22.00	22.00	0.00
B.L.-re 1976 évre	308.78	0.00	308.78
Összesen:	2937.25	1831.51	1105.74

Calgary, 1976. január 19.

Pezlei Fózaf
pénztáros.

Az 1975 évi elszámolást felülvizsgáltuk, a visszatért pénzesutalványokat és bankfolyószámlákat előtaláltuk. A fenti összesített kimutatás a MKCSBK Központi Ügyvezetőség pénztárbetétkönyv, bankbetétkönyv és a részletes kimutatás adataival meg egyezik, hitelességét igazoljuk.

Calgary, 1976. február 10.

Fazekas Lajos
pénztárellenőz.

Kiss György
pénztárellenőz.

Keresztes Lajos
ügyvezető.

HAJAS ISTVÁN

Kakastollasok

Hol vagy hajdani nappalunk,
Szép álmú éjszakánk?
Hová lett tollas seregéd
Szabad magyar hazánk?
Békés őrzői nincsenek
Falvak s kisvárosok,
Csillagok útján tartanak
A Kakastollasok!

Akácós országutakon
Járőrök nincsenek,
Tömegsíroknak hőseként
Békélten fekszenek.
Ők védtek Téged Nemzetem
Végsőkig, mint sasok,
Oltárodért véreztek el
A Kakastollasok!

Új hajnalunk, ha felvirradsz,
Ragyogd be sírjukat!
Harmatozd égi álmuk felett
A vadvirágokat!
Emléküket vigyék tovább
Az ifjú harcosok,
Hadd álmodják a szebb jövőt
A Kakastollasok!

Csendőr-nap Sao Paulóban 1965-ben

Vitéz Király Gyula ezredes:

Nagy évforduló

Több kedves Bajtársunk leveléből olvasom, hogy szeretné megérni és megünnepelni a M. Kir. Csendőrség születésének 100-ik évfordulóját: 1981. február 14-ikét. Úgy érzem, hogy ehhez az óhajhoz valamennyi bajtársunk csatlakozik. Kérdés csak az, hogy kik érik meg ezt a szép ünnepnapot és hol ünnepelhetnek, még mindig hazátlanságban, vagy boldog, szabad, magyar Hazában?

Ezekre a kérdésekre a felelet nem nagyon egyszerű. Mi az idősebb korosztálybeliek már-már menetkészen vagyunk az Örök Hazába, a fiatalabbak a természet örök törvénye szerint bizton remélhetnek együtt fiainkkal, unokáinkkal.

A „hol” kérdésre minden Istenben bízó, igaz magyar embernél a lelki sóvárgásban van a felelet. Hiszünk, bízunk abban, hogy imádságunk a Magasságban meghallgatásra talál! A világ mostani kifecamodott helyzete ezt a hitünket támasztja alá.

Még egy kérdés: Hogyan készítsük elő ezt a szép magyar és bajtársi találkozót?

Egyszer egy erdei ház bejáratának homlokzatán ezeket a szavakat olvastam: „Ora et labora!” (Imádkozzál és dolgozzál). Ez a kifejezés megjelöli az utat arra, hogy hogyan kell felkészülnünk a nagy magyar találkozóra. Hinnünk kell, imádkoznunk és dolgoznunk kell! a Magyar Hiszek-

egy-ben benne van magyar lelkünk törhetetlen hite, de amikor ezt imádkozzuk, sohase feledjük el, hogy ez a hit csak akkor válik valósággá, ha hitünk lángját, szeretetünk melegét, gondolataink fényét és gazdagságát, áldozatkészségünk lehetőségét mind mind odavisszük és letesszük Hazánk szent oltárára.

Így Isten az Örök Igazság elhozza számunkra az igazán boldog Évfordulót. Majd ott és akkor magasba lendülnek a megtépett csendőrszázlók, alásorakoznak kicsi létszámban az idősebbek, utánuk nagy létszámban a fiatalabb korosztálybeli csendőrök, majd teljes létszámban fiaink, unokáink együtt a csendőrbáráttal. Felcsendül a Himnusz, meghajolnak a csendőrszázlók és minden magyar együtt imádkozik a csendőrökkel.

A már örökre elköltözött öregeket a fiatalok és az unokák fogják helyettesíteni és a költő szavaival élve „... hol sírjaink domborulnak, unokáink leborulnak és áldó imádság mellett mondják el szent neveinket...” mert ők híven, becsülettel és vitézül dolgoztak a nagy Ünnepeért!

Kelt Sao Paulo, Brazília, 1976. január 5-én

Csiba János:

Új hajtás

Először volt a békebeli nagy csendőrség. Sok évtized tapasztalataim és hagyományain felépülve jól tartotta az ország egyik tartóoszlopát, a rendet, békét, közbiztonságot. Helytállása persze a többi tartóoszlopok erejétől is függött. Amikor a háború szörnyűségeiben félelmetes ereje azokat sorra megroggyasztotta, a csendőrség se kerülte el végzetét, de az utolsó dunántúli országdarabon is mentette a menthetőt.

Ekkor idegen földön, idegen fennhatóság alatt eltorzult alakja. Sorra bomlottak az összetartó erők. Az egyenruhától kezdve az anyagi támogatáson át, a függelem megtartó erejéig, mind senyvedtek, száradtak és töredezték le életet adó ágai, szakadoztak tápláló gyökerei.

De nem teljesen. A szőlőtő meghatározó szelleme benne élt a fennmaradt vesszőkben és új talajban, új éghajlatban is élt és tartotta az ősi erőt, az ősi erő maradványait. Színét veszítve, parányira összezsugorodva visszahúzódott a történelem talajába, s onnan ereszt három évtized után is új hajtásokat. Megnyitja a szíveket és feléleszti az új erőket.

A változó idő új parancsokat adott, új szabályokat írt elő és a fennmaradás törvénye is új végrehajtási utasítást szerkesztetett. Boldog az a csendőr, aki engedelmeskedni tud ezeknek és alkalmazkodni tud hozzájuk. Az ilyenben nem száradt el halálosan a gyökér, amely új ígéretek felnövekedésének bizonyosságát rejt magában. A régi vesszőket — lehet, hogy az idő, a kor terméketlenné tette, erejüket kimerítette, egyéniségüket megváltoztatta, de életre törnek új vesszők, új hajtások, melyek a fajta azonosságát hirdetik és bizonyítani fogják.

Ilyen gondolatokkal kísérem a tetszhalott csendőrség megjelenésének új hajtását, a Bajtársi Levél új köntösét, melynek csak a szabása más, de a szellem, amelyet takar, óv és véd, — a régi. Kívánom, hogy ez új hajtás is hozza meg és hordja ki magzatát, új gyümölcsöket teremjen, melynek íze édes legyen mindnyájunknak.

Legyünk mindnyájan munkásai, vezetőiket pedig áldja meg az Isten szerencsével és jó sikerekkel.

HÖGYE MIHÁLY

Egy gondolat

Kerestem vágyam, messze országban
Sok tenger partján, idegen hazában.
Hol a Nap nyugodott, tengernek síkján,
Intett lágy szellővel simítva orcám.

Simítva orcámról a bánat ráncait
Keresve békét a lelkem nyugalmát.
Telítve énem, mint méhek a kaptárt,
Őszbe fordult élttem, a levelek hullnak már.

Engedni a mának, keresve a jövőt?
Élttem csak úgy telnē, veszítve az időt?
Hová is tartoznék a remény vesztével?
Ha engednék bánatnak, hogy eltíporjon engem.

Dr. Nagy-György István

Magyar Csendőrök

A visszaemlékezés útját járva jólesik megpihenni régmúlt idők vidám történéseinek felidézésében. Elfolytak az évek felettünk, de az öreg csontokból is lélekemelő derűt fakaszt sok olyan tréfás cselekménynek az emlegetése, amelyeknek egykor mi is tanúi voltunk.

1912. évet írtak akkor a naptárban. Ez évben zajlott le a Ferenc József-i idők legnagyobb és utolsó magyar-osztrák hadgyakorlata Mezőhegyes térségében. Makó város határában a Marosparton volt a döntő ütközet. Ott volt a főhadiszállás is. Mi surbankó legények az ártér nyárfáinak tetején szájtátva néztük végig a képzelt ellenség ellen vezényelt huszár rohamot.

A mi házunkban volt elszállásolva egy zupás őrmester. Felcsigázott érdeklődéssel hallgattuk elbeszéléseit. Mesélte, hogy a hadgyakorlat lefújása után a vezénylő tábornok észrevett egy a közelben lovon vágató hu-

szárt. Állítsák elém a katonát, rendelkezett. A huszár keményen kivágta a rezet: Nagyméltóságod, Dudás Sándor közhuszár a szolnoki császári és királyi huszárezred második zászlóaljának első századából parancsára alázatosan jelentkezem. Milyen feladat végrehajtására kapott parancsot? . . . kérdezte a tábornok. Nagyméltóságod, alázatosan jelentem, üzenetet vittem. Ilyen nincs, emelte fel hangját a tábornok. A hírvívő katona vagy parancsot, vagy jelentést visz, de üzenetet soha. Ezt tudni kell minden katonának. Tudom én ezt jól, szólt a huszár, de jelen esetben mégis üzenetet vittem. És mi volt az üzenet? Alázatosan jelentem, Mátyás Dániel tizedes azt üzeni az ellenséges oldalról géppuskával rá-tüzelt Szentgáli Bálint tizedes barátjának, hogy menjen anyja kőnjába. A huszár valóban üzenetet vitt, állapította meg mosolyogva a tábornok.

Így ismerkedtem meg Mátyás és Szentgáli huszárok neveivel. Emlékezetemben meg is maradt mind a két név. Később több ízben találkoztam velük.

Egykorúak, egy falubeliek voltak, együtt vonultak be katonának és örök barátság fűzte őket össze. Az alapképzés után a két ujoncot tisztilegénynek szemelték ki. Akkoriban szolgálati nyelven tisztiszolga, köznyelven kutyamosó, vagy pucer volt a nevük. Jó beosztás volt ez. Ritkán kellett kirukkolni. Gazdájuk szivarját szívták, gazdájuk kávéját itták és részesültek mindabban a földi jóban, amivel a gazdag papák huszártiszt csemetéiknek kedveskedtek.

Mátyásnak báró Waldheim Kázmér osztrák származású főhadnagy volt a gazdája. Történt egyszer, hogy leszidta Danit, mert következetesen félcsésze kávé készített neki. Nem tehetek róla, védekezett. Amíg a konyhából a lépcsőn feljövök, kilötykölődik a kávé. De máskor jobban vigyázok. Másnap és ettől kezdve minden nap színültig teli volt a csésze. Hogy csinálod ezt, kérdezte a báró. Ez az én titkos találmányom, válaszolt szemrebbenés nélkül Dani. Mi van azt találmánt? . . . törte a báró a magyar szót. Ja igen, az neked egy patent. És mondanád meg nekem, hogy miből van az patent? Megmondom, ha megígéri főhadnagy úr, hogy nem lesz ebből semmi bajom. Nem lesz semmi, csak mond hamar. Az úgy volt, szerénykedett, hogy a lépcső alján annyi kávé szívtam a számba, amennyi belefért és amikor felértem, vissza eresztettem a csészébe. Te gazember, te pokolfajz, te faakasztóra való, szádba hoztad kávé nekem? Kerékbe töretlek, de megígértem, neked nem lesz baj. Máskor magam készítem kávé, hozol nekem forró vizet, az megégeti nagy pofádat, háborgott a báró.

Kelemen nyugállományú csendőr ezredessel 1945-ben Ausztriában a weissensteini magyar táborban ismerkedtem meg. A szeretetreméltó öregúr szellemes megjegyzéseivel és nagyszerű előadó képességével tisztelt és kedvelt alakja volt a tábornak. Ő nevezte el Weissenteint Kek-szensteinnek, erre való hivatkozással, hogy az angolok a tábor lakóinak éhségét kenyér helyett hónapokon át keserűre avasodott vajas keksszel iparkodtak csillapítani. A keksz ennélfogva általános undornak örvendett, ellenben a plédoboznak, amiben tartották, nagy volt az értéke.

Ebből készült a tűzhely, a kályha, kályhacső, fazék, lavor, karácsonyfa dísz és ebbe gyűjtöttük az esővizet, ami becsorgott a ponyvasátor tetejének repedésein.

Fiatalkorában a szolnoki huszárezred főhadnagya volt Kelemen csendőrezdes. Az ő elbeszélésében találkoztam ismét Mátyás és Szentgáli neveivel. Szentgáli volt a tisztilegénye. Egyszer valami csekélység miatt okatlanul leszídtam, mesélte, pedig jól tudtam, hogy magyar ember nem tűri az igazságtalanságot és előbb-utóbb visszavág. Így is történt. A két pernahajder elcserélte csizmáimat Waldheim főhadnagy teknőnagyságú csizmáival. Másnap hajnalban riadót fújtak, csizmacserére nem volt idő. Kibéleltem a báró lábbelijét kapcákkal és kárörömmel arra gondoltam, hogy mit érez a báró a szűk vasszorítóban. Ezt a riadó végén órák múlva tudtam meg. Képzeld, panaszkodott, azt hittem, hogy vas szögeket vertek a talpamba és azokat tüzes harapófogóval húzgálták ki. Agyonverem azt a két ungarát és addig nem nyugszom, amíg akasztófán nem látom őket.

Mátyás és Szentgáli hét évig védték ellenségtől és baráttól Ferenc József birodalmát. Három évi szolgálat után kitört az első világháború. Végig szolgálták ezt is, de mert elszoktak a civil élettől, jelentkeztek csendőrnek. A nehéz felvételi vizsga és a még nehezebb csendőr iskola gyerekjátéknak tűnt fel előttük. Később is kimagaslóan megállották a helyüket.

Mátyás Dániellel később újból találkoztam. Tiszthelyettesi rendfokozatban nyolc évig volt őrsparancsnok Nagydoboson. Báli bicskázástól eltekintve egyfolytában hét év alatt egyetlen bűncselekmény sem fordult elő az ő körletében. Hogy hogyan csinálta, nem lehet tudni. Hatalmas, tagbaszakadt ember volt. Ha mély dörgő hangján a felvégen elkiáltotta magát, a falu másik végén élő cigányokban is felébredt a lelki-furdalás. Szerette őt minden tisztességes ember. Csak azok félték tőle, akiknek volt miért félniök. Áldott jó ember volt. Segített mindenkin. Nem házasodott meg, de élete derekán két anyátlan-apátlan árvát fogadott örökbe.

Egy vitézi telekbeiktatáson a Vitézi Szék képviselőjében jelen volt tábornok a Himnusz éneklése közben kisebb zavargásra lett figyelmes. Magához intette Mátyás tiszthelyettest. Nem történt semmi rendzavarás, jelentette. Egy idegen férfi elfelejtette fővegét levenni. Odamentem hozzá és a kalapját tenyeremmel lenyomtam a földre. És mi történt az emberrel, kérdezte a tábornok. Az a kalap alatt volt.

Utoljára 1946-ban hallottam hírt róluk. Buda védelmében utolsóknak esett ki kezükből a fegyver. Szitává lőtte őket a benyomuló tülerő. Tömegsírban Budán vannak eltemetve. Híven és becsülettel utolsó leheletükig helyt állottak.

Mind a kettő vérbeli csendőr vót, míg meg nem hótt.

Jegenyész Pál

Első éjjeli bevonulásom és szolgálatom az őrsön

1924. december 11-én, egy meglehetősen sáros, nedves téli napon este 8 óra tájban történt bevonulásom a Felsőgalla-Mésztelep-i őrsre, melynek parancsnoka Árva István I. oszt. tiszthelyettes volt.

Ládámmal együtt egy alkalmi fuvaros vitt el odáig, aki nem akart sok ideig bajlódni holmim lerakásával, ezért behajtatott a laktanya felázott udvarára, s a kocsin volt takarmányfélével és szalmahulladékkal a laktanya udvarát alaposan teleszórta. Az őrs a sár tetejére gyalogjárónak deszkákat fektetett és amint a kocsi az udvarban megfordult, ezeket a deszkákat vagy ellökte, vagy éppen belenyomta a földbe. A fuvaros távozása után az irodába mentem, jelentkeztem az öpk-nál, aki először hosszasan nézegetett, majd hozzáfogott vallatásomhoz.

— Szokott-e kocsmába járni, volt az első kérdése, mert én csavargó, iszákos embert az őrsömön nem tűrök meg.

— Hát azok a dús hajfürtök mire valók? Ajánlom hát, hogy a legrövidebb időn belül lenyirassa a haját tisztességesen. Azután meg ilyen sáros csizmában, meg sáros becsapott nadrágban itt nem járhat. Még azt is tudomására hozom, hogy az őrsön nem lesz valami felséges, bő étkezése, de azt se tűröm, hogy főzőkanállal a kezében a konyhán főzőcskézzzen.

Nekem persze ezalatt mindig jobban melegem lett és valósággal felélegzettem, mikor az öpk. azt mondta, hogy most pedig menjünk, megmutatom, hol lesz az ágya. A bemutatás után elhelyeztem felszerelésemet és készültem lefeküdni. Feltűnt, hogy a bajtársak közül az egyik a puskáját, a másik a nadrágját, a harmadik a szekrényét tisztogatja, pedig az idő már 10 óra felé járt. Kérdésekre megtudtam, hogy holnap reggel nyolckor az oszt. úr (akkor vármegyei pk.) jön szemlére, aki igen szigorú ember, s most azért tisztogatnak, hogy a szemle jól sikerüljön.

Másnap reggelre csontkeményre fagyott a sár, s még 6 óra sem volt, mikor az öpk. dühtől fuldokolva bejött a szobánkba és a kérdések özönét tette fel, hogy ki volt az, aki pont a szemle előtt így felvágatta és bepiszkolta az udvart, majd parancsot adott, hogy azonnal hozzuk azt rendbe. Mi természetesen, úgy ahogy voltunk, rohantunk a parancsot teljesíteni, s igyekeztünk a befagyott szalmaszálakat, töreket, meg a piszkafaként kiálló deszkákat a jeges földből kirángatni.

Még igen messze voltunk a befejezéstől, mikor egyszer csak fél hét tájban, váratlanul megérkezett a nyolcra várt oszt. úr, aki még a fogát is csikorgatta mérgében és így szólt az öpk-hoz: „Önök így várnak engem bementett szemlére?”

Képzelték, hogy távozása után az öpk. milyen szemekkel nézett reám, aki a szemlét elrontottam, máskor pedig eldicsekedett a jó szemlével,

most azonban azt sziszegte a foga között, hogy a szemle nem sikerült és ennek én vagyok az oka.

Nem is lepődtem meg, hogy este 10 órakor azt a parancsot adta, hogy Gina Mihály törm-rel szereljek föl, jöjjünk az irodába eligazításra, szolgálatba fogunk indulni.

Az öpk. pattogó szavakkal már adta is a parancsot: 3. számú Rendes szolgálat, a III. sz. őrzőjáratot portyázzák le, a szolgálatot szabályszerűen teljesítsék, elkövetett bűncselekmények után puhatoljanak, szándékolt cselekmények elkövetését akadályozzák meg és szeszital élvezetétől óvakodjanak. A hármás határ közelében lévő erdőnél az orvvadászok megfigyelésére 1 óra les. Biatorbágy pusztán 6 óra nagypihenő.

A töm. és én, mint újdonsült próbacsendőr, járőrtárs nekiindultunk a sötét éjszakának. Az eső elég sűrűn esett. A szőlőhegy bejáratánál a járőr útja hosszú, mélyedésszerűen vezetett keresztül, melynek magas partjain öreg diófák ágai ölelkeztek össze, úgy, hogy a horhost még nappal is sötétté varázsolták.

Éjfél felé járt az idő. Köröskörül fekete csend. A diófák levelein koppanó esőcseppek kísérteties muzsikát hallattak.

A jv. — idősebb erdélyi származású törm. — mesélni kezdett az erdélyi babonás szokásokról: Hát tudja öcsém, mikor én fiatal legényke voltam a Luca széket is elkészítettem, s Karácsony éjszakáján meg is merem azt ülni. Amikor a szantusz harangszó megkondult, felkaptam a Luca széket és hazáig futottam vele, mert míg a harangszó el nem némult, házfedél alá kellett vele érni. De tudja-e mit láttam: Futás közben láttam ám a vén boszorkányokat seprűnyélen lovagolni, nagy malomköveket gördítettek az utamba, tüzesszemű bikák akartak felöklelni, akasztott embereket lógattak elibem, hogy megijedjek és ne tudjak tovább szaladni.

A horhos bejáratánál a törm. jv. így szólt: Na maga fiatalabb, menjen előre, jók a szemei, jobban lát! Mint próbacsendőr. jt. előre mentem, lábaimmal kerestem a horhoson átvezető bakhát-utat. Így mentünk sötétben előre, jt. elől, jv. hátul.

1924. december 13-án éjjel 1 óra tájt járt az idő. A törm. jv. megszólal: Ilyenkor szoktak a boszorkányok is útra kelni . . . Amikor már a horhos fele útján jártunk én mint jt. hirtelen meghökkenve megállok. Egy sötét alakba akadtam bele. Szó nélkül leemeltem a vállamról a hosszú puskát és a szuronyát nekiszegedtem a sötét alaknak és tolni kezdtem előre. A sötét alak a szuronytól kilendülve a hátuljövő jv-t oldalt surolva megütötte és lóbálozni kezdett.

A jv. megszólal: Mi az, maga hátra megy, nem előre? Én nem szóltam semmit, egy hang se jött ki a torkomon. A jv.: Gyujtson gyufát — mondta de feleletet nem kapott, mert én megdermedve a part oldalának dölve vártam, hogy magamhoz térjek. Végül is a jv. vett elő gyufát, meggyújtotta és akkor láttuk, hogy akasztott emberre bukkantunk. Közben én is magamhoz tértem, s nem álltam meg, hogy ki nem mondjam, hogy „Hát máskor a törzsőrmester úr is jobban teszi, ha a boszorkányait Erdélyben hagyja”.

A jv. azonban nem jött zavarba, hanem így szólt: Nincs semmi baj,

maga öcsém jól tudja a SZUT-ot, hiszen most jött ki az iskolából mint vizsgázott próbacsendőr. Hát hogyan is van az a pont, mi az eljárás, ha a járőr hullát talál? Én mint jt. elmondom röviden, de reszketve, hogy ha a járőr, ha hullát talál köteles azt addig őrizni, amíg a közigazgatási hatóság az orvossal ki nem száll a helyszínre, s ha lehetséges azt az eredeti állapotban meg kell őrizni, stb.

A jv. erre így szólt, hogy akkor maga itt marad őrizni én meg vissza megyek a községbe és jelentést teszek az esetről.

Erre én mint jt. jelentettem: „Törzsőrmester új alázatosan jelentem egyedül nem maradok itt őrizni”. Mire a jv.: Micsoda csendőr maga, megijed egy akasztott embertől? Maga akar egy olyan testületnek tagja lenni, mely csak válogatottakat fogad kebelébe? Tudja, hogy mit követett el? Függelemsértést, mert megtagadta a parancsot.

Erre már kicsit csendesebben jelentettem, hogy ha a törzs úr is itt marad, akkor én is maradok, egyébként a SZUT azt is megírja, hogy a járőr tagjainak nem szabad egymástól elválniuk. Mire a jv.: de ilyen esetben szabad! Én mint jt. így válaszoltam: Inkább leszerelek, de ezt nem teszem.

Mit volt mit tenni, jv-m mégis engedett a szigorúságából, beleegyezett abba, hogy virradatig együtt őrizzük az akasztott embert.

Hát így kezdődött a csendőrségi szolgálatom. Most, amikor 51 év távlatából visszaemlékezem, bizony mondom, nem követnék el függelemsértést.

Bihari Bűnlátó:

Mátészalka gyászban van

(Emlékezés a Csendőr Nap-on)

A címbeli megjelölést valamikor odahaza széles körben ismerték és mélabús dalával ide Ausztráliába is kijutott. Szövegében így hangzott: „Mátészalka gyászba' van, Gacsal Pesta halva van . . .” A halál előzménye szerelem, féltékenység, bosszú és harag volt. A történet abból az időből származott, amikor a pandúrok (a csendőrség elődei) látták el Magyarországon a közbiztonsági szolgálatot és főfeladatuk volt az akkori betyárok garázdálkodásainak a megfékezése. A csendőrség felállításával és helytállásával a betyár világ meg is szűnt, de Mátészalka gyásza változatlanul továbbra is megmaradt.

A harmincas évek közepén éppen a karácsonyi Szentestére készülődött a mátészalkai csendőrőrs, melyre az előbbi évekhez hasonlóan az őrskörletből ismert legszegényebb gyermekeket is meghívták, hogy őket a szeretet ünnepe alkalmából a hiányzó ruhadarabokkal és élelmiszerekkel is ellássák. Az előkészületet azonban csakhamar telefoncsengetés zavarta meg. Az egyik környékbeli földbirtokos izgatottan jelentette, hogy a tanyáját kirabolták. Közölte azt is, hogy ebből folyóan általa fel

nem becsülhető kára van. Kérte ezért, hogy ez ügyben sürgős nyomozást vezessenek be, majd hozzá tette, ha pedig ez nem történhet meg, a téli időszak miatt nagyobb kár is származhat belőle.

A csendőrség — alapító törvénye és érvényes szabályai szerint — az élet és vagyónbiztonság ellátására volt rendelve. Az őrsparancsnok ezt nagyon jól tudta, s ezért nyomban intézkedett: „Nagy őrmester és Kiss próbacsendőr azonnal felszerelni. Nyomozási ügyben szolgálatba lesznek kivezényelve.” Egy kettőre elhangzott ezután a „Tölts” és a „Szuronyt fel” vezényszó is, majd az őrmester mellére feltűzte a Szent Koronával is ellátott járőrvezetői jelvényt. Átnyújtotta a szolgálati lapot, a beiktatott panasszal, az őrskörlet térképét és a bűnözők nyilvántartását. Felhívta a járőr figyelmét ezután a szolgálat pontos és lelkiismeretes teljesítésére és az eligazítás befejeződött a „Végeztem elindulni” szavakkal.

Azok, akik valaha a honvédségnél, vagy a csendőrségnél szolgáltak, azok tudják, hogy a parancs az parancs volt, melyet késelem és vonakodás nélkül végre kellett hajtani és azt is, hogy annak nem teljesítését büntetés nélkül megúszni nem lehetett. Elindult hát a járőr és útjuk először a helyszínre, a sértett tanyájához vezetett. Szerencsájukra az csak pár km-re volt a községhez. Ünnepire öltözött és kellemes volt a táj is, mert selymes pelyhekben lágyan szitált a hó. Fehérkarácsonyra számíthatott így Mátészalka és a Nagyecsed-i láp vidéke egyaránt. A járőr azonban még mindig nem tudta, hogy a jelzett bűncselekmény és a vele járó nyomozás milyen lesz. A járőrvezető azonban sejtette, hogy eljegyzett mátkáját aligha láthatja az éjféltől szentmisén. A járőrtársnak azonban ilyen gondjai nem voltak. Ő még csak próbacsendőr volt és a csendőrségnél harmincon alul szerelmesnek lenni nem volt szabad. Az ő főkötelessége egyelőre az volt, hogy tanulni és tanulni. A „tanulj és tudj” elméletet tehát egyenesen az ő számára találták ki és azt be is kellett tartani. Igaz, hogy a szellemesebb szemlélők így is ráfogták, hogy a járőrtárs a járőrben csak azért van, hogy a kutyák meg ne harapják a járőrt. A valóságban azonban ez nem így volt. Tény, hogy a járőrtárs a járőrvezetőnek alá volt rendelve, de önálló ténykedéseket is el kellett látnia. Egyébként az elmélet az volt, hogy a járőrben egy ember csak fél ember és így legalább két embernek kellett lennie ahhoz, hogy a szolgálaton csorba ne essék.

A járőr a sértett tanyájára érkezve őt kérdezte ki elsőnek. Ebből és a helyszínen talált adatokból a történeteket máris tisztábban láthatta. A valóságban az történt, hogy a tulajdonos tanyája melletti és hosszú sorokban leföldelt burgonya-csomók egyikét ismeretlen tettes felbontotta és abból a sértett állítása szerint ismeretlen mennyiséget, a járőr megállapítása szerint egy-két zsáknyi burgonyát elvittek. A folytonos havazás miatt emberi, állati vagy járművektől származó nyomokat a helyszínen feltalálni, vagy biztosítani nem lehetett.

Az összegyűjtött és egyeztetett adatok birtokában a járőr a helyszínről elvonult és egymásközött eszmecsere folytattak. Tisztázni kellett ugyanis, hogy jogilag milyen mérvű a bűncselekmény és a nyomozást milyen irányban kell, hogy bevezessék. Tény, hogy a lopást már is

megtörténtnek vehették. Igen ám, de még nincs tisztázva a sértett által jelentett rablás, melynél a tettesnek személy ellen irányuló erőszakot, vagy veszélyes fenyegetést kellett alkalmaznia. Ilyen a jelen esetben nem fordult elő. A sértett állítása tehát felfokozott túlzás.

Van továbbá a lopásnak értékhatára is. Ha a lopott dolog csak élelmszer, az csupán „tulajdon elleni kihágást” képez és alsóbbfokú bíróság hatáskörébe tartozik és a járőrnek nincs joga azokat a szabályokat alkalmazni, melyek a súlyosabb lopás, vagy a rablás elkövetőire elő vannak írva, vagy megengedve.

Tekintettel, hogy a sértett és a helyszín a tettes kilétére nyomravezető adatokat nem szolgáltatott, a járőr feltevésre volt utalva. Nyomozási szempontból így első sorban a községnek a tanya felé eső része jöhetett elsősorban tekintetbe.

A község peremén fel is tűnt mindjárt egy szegényes ház, melynek a kéménye erősen füstölt. Ez pedig jelezte, hogy ott emberek laknak. Bekopogott a járőr és egy vékonydongájú asszony nyitotta az ajtót, aki jobb lábára erősen biccentett. A járőr láttára az asszony megijedt és nehezen jött a szó ajkára. A tüzhelyen egy nagyobb méretű fazékban (ruhamosó fazékban) éppen burgonyát főzött és a tüzet a környékről összeszedett akácfa gallyakkal táplálta. Nem kellett különösebb nyomozó tudomány, hogy a járőr a látottakból gyanút ne fogjon és megkérdezze: „A burgonya honnan van?”

Az asszony szégyenkezve nem nézett a járőrre és elfordulva mormolta, hogy a „krumplit az uraság tanyájáról hoztam két fordulóban és mindkét esetben egy-egy félzsákkal.” Erre sirva fakadt és emelt hangon folytatta, hogy „részezes férjem most is oda van és valahol iszik. Nincs pénzem és nincs hitelem, hogy a gyermekek és a magam részére az ünnepre valami ennivalót tudtam volna venni. Borzasztó az én helyzetem és ezért mentem lopni”.

A járőr próbálta nyugtatni, de ő folytatta, hogy „ha elviszik a krumplit, megölik a gyermekeimet. Mit tudjak most a gyermekek szájába adni, azt se tudom, hogy az apjuk merre van és ki tudna rajtuk segíteni!” Nem volt képes többet mondani, mert összerogyott és szenvedő arcát kötényébe burkolta.

A járőr segítségére volt, felállította, majd követte az asszonyt az egyetlen, de tágas szobájukba, mely a következő helyszínt mutatta: Bútorzata két ágy, közepén egy kopottas asztal négy faszékkal, a két ágy között egy szekrény, a sarokban boglyakemence, mely a konyhából volt fűthető és a szoba melegítését is szolgálta. Az egyik ágy üresen állt, a másikban négy apró gyermek, mindegyiknek főtt burgonya volt a kezében és szájában. A járőr láttára ők is megijedtek és hangosan sírásba kezdtek. A törvény őrei erre a nyomozásban megtorpantak és érzésükkel befelé, a szívükhöz fordultak. Ösztönösen egyszerre azt mondták, hogy ne féljenek, hagyják abba a sírást, a burgonyát pedig egyék meg. Krisztus Urunk születésének emlékére boldog ünnepeket is kívántak, majd a gyermekek tenyerébe a sajátjukból pénzt nyomtak és eltávoztak.

A leírtakból észre kell vennünk, hogy a járőr szabálytalanul járt el, mivel érzéseire és nem a törvényre hallgatott. Kötelességük lett volna az előtálat burgonyát őrizetbe venni, bűnjelként kezelni és a tettest (az asszonyt) pedig az illetékes bírósághoz feljelenteni.

Eljárásukkal így a kiderítetlen bűncselekmények számát feleslegesen emelték, amelyért pedig több irányban is felelősséggel tartoztak. Ők azonban vállalták a kockázatot, mert csendőrök voltak és első sorban ők is emberek.

Bevonulások után az őrsparancsnoknak jelentést kellett tenniük, mert őrskörlete biztonságáért ő volt felelős. Meg is hallgatta a járőr jelentését, nem dorgált, nem kifogásolt miatta, s mikor az utolsó szót kimondta, arcán ellágyuló mosoly jelent meg: „Ma valóban Karácsony van, s a csendőr is ember. Szereljenek le és pihenjenek. A sértettel én majd személyesen is beszélek. Végeztem.”

Előző tájékoztatásainkból már tudhatjuk, hogy a m.kir. csendőrség a Haza és a Nemzet védelmében önmagát áldozta föl. Tudhatjuk azt is, hogy a Testület megmaradt roncsait a második világháború után elsőnek oszlatták föl, tagjait kivégezték, száműzték, lezárták. A koholt vádak egyike az volt, hogy a csendőrség a gazdagokat szolgálta, de a szegényeket ugyanakkor elnyomta. Reájuk nyomták tehát a szégyenbélyeget, hogy a csendőrség „osztályidegen” és „népnyúzó” volt. Hogy az említett vádakban mi volt az igazság, azt a jelentéktelennek látszó, de jogilag máris oly sokat mondó kis falusi történetből bárki elbíráhatja.

A csendőrségnek pártatlannak kellett lennie és láthatjuk, az is volt. Észre kell vennünk azt is, hogy a csendőrség nem társadalmi osztályokat, vagy kiválasztott személyeket, hanem magát a bűnt üldözte. Ez pedig a kötelessége volt, mert a bűn üldözésére volt rendelve.

Tudom, hogy a jobb megértés kedvéért most a leírással szolgálati titkot is árultam el. Mentségemre szolgáljon, hogy az eset 40 évvel ezelőtt történt és ma emlékezünk, mert Csendőr Nap van.

(Megjelent a „Perthi Magyar Hírek” 1976. februári számában.)

K.L. London, Anglia.

A volt őrsparancsnokok emlékének

Az 1945. évig az egész ország 90 %-ának területén 1317 gyalog, lovas, vegyes, közlekedési és hirodó őrs látta el a közbiztonsági szolgálatot.

Ennek az 1317 csendőr őrsnek a vállára nehezedett az ún. vidék, vagyis kis és nagy-községek, összesen 6,782 község közbiztonsági szolgálata, mely nem csekély mértékben terhelte meg az őrsök parancsnokait.

A járőrtársi, járőrvezetői majd őrsparancsnoki tanfolyamokat sikeresen elvégzett és 16-20 évi hosszú szolgálattal rendelkező igen jól minősített csendőrök lettek őrsparancsnokok.

A csendőrségi szolgálati szabályzat, a SZUT. oldalakat szentelt az őrsparancsnok tevékenységének, de mindezeket túl voltak meg nem írt

szabályok, kötelességek és felelősségek, melyek talpig rátermett, sok elméleti és gyakorlati tapasztalattal, tudással párosult sok türelmet, megértést, önfegyelmet és becsületes gondolkozást kívántak meg az őrsparancsnoktól.

Az élet minden jelenségére, megnyilvánulására szabályokat, vagy eljárásokat felállítani majdnem lehetetlen. Az őrsparancsnoknak a helyzetet mérlegelve — amikor az élet őt rendkívüli, vagy sürgős megoldást kívánó helyzet elé állította — mindig egyedül, minden segítség nélkül, önállóan kellett cselekednie, döntenie, illetve meg is oldani feladatait, ami egész embert, határozott eljárást igényelt.

Egy-egy őrs létszáma 8-24 fő között váltakozott, de ha vezénylések voltak, vagy éppen betegség fordult elő, 6-ra is leesett a szolgálatteljesítők létszáma. Már maga az alárendeltekéről való gondoskodás, személyi kérdések, mint egészségügy, ételmezés, szabadság, oktatás, a lakatanya rendben tartása, stb. sok lelkiismeretes és tapintatos érzést és magatartást követelt. Ez pedig mind csak mellékes foglalkozás volt. A fő cél, amire az őrsparancsnok összpontosította figyelmét az őrskörlet nyugalma és közbiztonsága volt. Ehhez járult még a lakosság nem a közbiztonsággal összefüggő ügyes-bajos dolgainak tanácsal, utánjárásal való elintézése.

Az őrsparancsnoknak úgy szólván minden embert ismernie kellett, akik őrskörletében laktak, de nemcsak személyileg, hanem tájékozva kellett lennie azok magán és anyagi viszonyairól egyaránt. Ez a személyi és helyi ismeret adta meg az őrsparancsnok számára azt az alapot, hogy sohase találta magát kiismerhetetlen helyzetben és döntenie tudott kényes ügyekben is.

A hatóságokkal való érintkezés, valamint azok hatáskörének ismerete egyik alapvető követelmény volt egy jó őrsparancsnok esetében.

Az utóbbi időkben bekövetkezett háborús viszonyok, közel 5 esztendő újabb terheket rótt az őrsparancsnokokra. Sok járőrvezetőt hadiszolgálatra vezényeltek, az őrsöket feltöltötték járőrtárs és járőrvezetői tanfolyamot nem végzett csendőrökkel, tartalékos csendőrökkel és pótcsendőrökkel, akik több oktatást, nevelést, felügyeletet igényeltek a szolgálat ellátásához. Újabb és újabb közigazdasági, közellátási rendeletek, rendelkezések jelentek meg, melyek az ország anyagi, főleg ételmezési nehézségeivel függtek össze, számtalan új kihágást, vétséget tartalmaztak, ami az őrsök munkáját még jobban megterhelte.

A meglehetősen nagyszámú katonaszökevény is sok gondot okozott és a partizán-elhárítás is a csendőrség kötelességévé lett.

A háborúból hazatért és leszerelt katonák előbbi polgári fegyelme meglazult, ami számos verekedésben és veszekedésben nyilvánult meg.

Mindezekhez hozzájárult az a szorongó érzés, ami az őrsöket sem kímélte meg, hogy a háború mind inkább közeledett az ország határához, míg azután 1944-ben megkezdődött egyes őrsök visszavonása, amikor is nem egy őrs súlyos, veszteségteljes harcba keveredett az ellenséggel.

Nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy 1944-ig a csendőrség terü-

letén az ország közbiztonsága igen jó volt és ez főleg az őrsparancsnokok érdeme volt.

A vidék közbiztonságának súlyát viselő őrsök és őrsparancsnokok mindent megtettek annak érdekében, hogy a rend és biztonság fennmaradjon az utolsó percig. Ez az ő érdemük volt és ezért őket ma is elismerés és dicséret illeti meg.

Sok volt őrsparancsnok van itt kint az emigrációban, akik felemelt fejjel, büszke önérettel gondolhatnak vissza egykori szolgálatukra. Isten tartsa meg őket erőben, egészségben még sokáig!

Ugyanekkor kegyelettel őrizzük meg emlékét azoknak, Akik életüket áldozták Hazájukért, s szeretettel gondolunk ma is otthon sinylődő bajtársainkra.

Egy őrsünk, az 1317 közül, mely a közbiztonsági szolgálatot ellátta.

Gátépítés árvízveszélyben

BOTOND ISTVÁN (Dr. Botond Pál, Sydney, írói neve) 1912-ben született Budapesten. A piarista gimnáziumban Sik Sándor szeretette meg vele az irodalmat. A háborús évek katonáskodása után Ausztráliába vándorolt és Sydney egyik külvárosában gyakorló orvos
(Krónika, Toronto, Ont. Kanada.)

Ausztrália hangja és érzése Sydney bajtársainktól:

Botond István:

Felszabadulás

Harminc év akadt a város torkán
Gazdája változott
Eljött a Krisztus arcú harcos
s ő lett a háziúr

Mongol — tatár
az üzbég és az ukrán
gyötört — gyilkolt — gyalázott

Roncsa — vigasztalt — város
fetrengett egymagában
Hős és a gyáva
gazdag és a koldús
egyként rohadt
a pincék bűz-körében

Hidak csontváza
sirt vérző Dunában
és a patkánybirák törtek pálcát
magyar szívek felett
A csöcselék csendőrféjjel golyózott
és — lassabban — húzott kötél a hóhér

Álare se kellett — nyíltan dúlt a vendég
rabolt — lopott — harácsolt
és tökmagot köpött a nép szemébe

Átokkal verte Istent
s hiába vádolt minden Vérmező
Nem volt kenyér s a felszabadult embe
moslékját öklendezte
s éhen pusztult szegény Szabó Dezső

Magyar önkritika szabadságharcunk 20-ik évfordulójának küszöbén

Az önkritika fogalmának keserű íze maradt meg bennünk a marx-lenini jelentése folytán. Nem szívesen beszélünk róla, mert emlékeinkben kiszemelt áldozatot, bűnbak keresését jelenti. Mikor a bolsevista rendszer ordító hibáit kellett kendőzni, akkor valakinek, vagy sokaknak önkritikát kellett gyakorolniuk. Önmagát „önként” elképesztő aljassággal vádolta nyilvánosan a kiszemelt egyén, vagy a csoport. Így a „Párt becsületét” megmentették, a vörös csillag pedig fényesen ragyogott tovább. Ezt hívták önkritikának, amivel a kritikának még a nemlétező gyökerét is kiirtották.

Ennek ellenére úgy érzem, hogy a szónak helyes értelmében hasznos és szükséges az önkritika a 20-ik évfordulónk előestéjén. Az, hogy hogyan látjuk mi magunkat, többet mond minden jó vagy rosszindulatú kritikánál, mert felvilágosítást ad célkitűzéseinkről, felelőségünk tudatáról. Arról, hogy hogyan igyekszünk megfelelni a belénk helyezett reményeknek, amit a közvélemény vár tőlünk itthon és otthon.

Idézzük csak a költőt: „... Isten szavának élő trombitája, mint élő lelkiismeret szétkürtölöm most minden égi tájra, hogy vannak züllött ifjú emberek, kikből nem lesz se szent se honfi hős — s e fiúkért valaki felelős!” (Mécs L. Vád és Védőbeszéd.) Erre a leggyakoribb vádra és önvádra keresem a választ, **Hol vannak az 56-osok?** Mi lett azokkal, akik 1956-ban hősiességből kitünőre vizsgáztak? Hol vannak az 56-os tömegek? Ki a felelős e nagyszerű fiúkért? Ki a felelős az 1956 óta kimenekültek elkallódásáért?

Ilyenkor, október napjaiban, minden évben, ha egyre fogyó erővel is újból átéljük a nagyszerűen tragikus napokat. Sírunk és örülünk, harcolunk és győzünk. A kiábrándító valóság elől azonban nem tudunk menekülni. Barátok, bajtársak, ismerős arcok tűnnek el a tegnapi éjszakájában. Ezreket nyel el korunk örjögő vörös tengere és sokat vittek el idegen mentő-hajók. Akik megmaradtunk, mint hajótöröttek kapaszkodunk egymásba, hogy alá ne merüljünk. De így se találunk irt az azokért sajtó sebre, akik hiányoznak.

Sokan hiányoznak az októberi ünnepegekről, akik pedig mindent: Eletet, Szabadságot, Karriert, Jólétet a forradalomnak köszönhetnek. Ilyenkor kétszeresen fáj, hogy elfelejtették, hogy nem azért nyílt meg minden kapu előttünk, mert jaj-de-nagyon tehetségesek, mert Kanadának, Amerikának, vagy a világ bármelyik államának oly égetően nagy szüksége volt rájuk, hanem azért, mert arról a hajóról menekültünk, amelyik megküzdött az elnyomó túlerővel és nevét vérrel írta be a történelem könyvébe.

Nehéz felelni a kérdésre, hogy ki felelős a nagyszerű fiúkért, akik a forradalmat csinálták, de szükséges, hogy beszéljünk róla.

Elsőszámú és legfőbb felelőség a kommunista rendszert illeti, mely mindent elkövetett, hogy a tiszta fogalmakat összezavarja, elködösítse. Így a hazaszeretetről is igen torz képet kaptak azok, akik meghaltak, vagy készek voltak meghalni a szabadságért. Egyszerűen nem értette a menekültté lett ifjú szabadsághős, hogy a hazaszeretet több egyszerű fellebbanásnál, a mindent kockáratevő erőfeszítésnél. Ezért halljuk gyakran a kiábrándító, visszautasító szavakat: „Ha majd megint harcolni kell, számíthatok rám, addig azonban fontosabb dolgom is van, mint magyarkodni.” Azokról van itt szó, kiknek a magyarsága a cigányzenénél és a nótázásnál véget ér. Akiknek vallásos élményeik nincsenek, mert tüzzel, vassal irtotta azt a kommunizmus és gúnyolta a párt. „Akik az Isten Fiáról csak annyit tudnak, hogy elítélt minden gazdagot.” (Mécs L.) Az óvodától kezdve csak azt hallották, hogy a vallás babona, a papok a nép butítói, s a templom, a szöszék csak a lelki terror eszköze. Ezek után csodával lett volna határos, ha máról holnapra ájtatos templomjáróvá váltak volna menekültjeink, annál is inkább, mert úgy találták, hogy azoknak a vallásossága is igen foghíjjas, akik nem voltak kitéve olyan lelki fertőzésnek, mint ők. Hosszú évek agyamosása után ferde képzetek keletkeztek a tiszta képek helyén, amit orvosolni csupán az élet képes, de idő múlásával.

Felelős a befogadó társadalom is, mely mohó, sokszor kapzsi kézzel nyult utánuk. Mindennel elhalmozta őket, de cserébe a magyarságukat kérte. Burkoltan ugyan, de kivánták a beolvadásukat. Mintegy adok-ve-szek, hálás leszek alapon. Persze az is igaz, hogy „könnyű Katát táncba vinni” elv alapon sok szabadságharcosunk változott magyartól is menekülő menekültté egy „jó” házasság, vagy egy kényelmes jó „job” fejében. Így lettek a hősökből „snob”-ok. És mégis ki a felelős, az aki csalogat, vagy az aki elindul?

Nem mentesül a felelőség alól a magyar emigráció se, amelyik bár mindent megtett értük, de teljesen értetlenül állt és áll az új magyarral szemben. Nem illett a kép a rájárába. Hősöket vártak és zömmel fegyelmezetlen, tiszteletlen, könnyelmű, szertelen egyéneket kaptak. Az, hogy általában saját gyermekeik semmivel se voltak különbek a menekülteknél, nem változtatott a mérlegen. A baj ott volt, hogy mindenki mást várt, mint amit kapott. (A menekültek is egészen mást vártak.) Pedig, aki jött, az nem lehetett más, mint aki és ami volt. Megbizhatatlan, hálátlan, anyagi, fölvágó, stb. Erre nevelte az élet. Nem üvegházból kerültek ki. De éppen a szertelenségeikkel bizonyították a lehangosabban, hogy mindaz, amit a kommunizmusról tudunk, az igaz. Ha azoknak a lelki arcán, akik tusára keltek vele ilyen mély nyomokat hagyott, akkor az nemcsak istentelen, hanem embertelen is. Több megértés nagy nyeregsége lett volna a magyar emigrációnak.

Hibás és felelős a Magyar Szabadságharcos Szövetség is, mert összefogó erő helyett a széthúzás, a nagyhangú hengegés meg a veszekedések színtere volt hosszú évekig. Felelőségben sorrendben a párt után következnek azok az egyének vagy csoportok, akik hiúságból, vagy haszonlelésből, ostoba feltűnéshajhászból vagy gonoszságból okozói voltak en-

50 éves találkozó

A múlt év nyarán felavatásunk 50 éves megünneplésére Európába utaztam, s így önként adódott, hogy a találkozón kívüli időt rokoni és baráti látogatásokra felhasználjam.

Ezt megtudván Keresztes Lajos bs-am, a MKCsBK ügyvezetője, megkért arra, hogy a lehetőségekhez képest keressem fel utamban a csendőr bajtársakat. Szívesen vállalkoztam erre. Megkaptam tőle a bajtársak címeit olyan városokból, ahol előreláthatólag meg fogok fordulni.

Üzeni, hogy a csoportok és a szórványban élő bajtársak is küldjenek minél több beszámolót a B.L. számára. Személyi híreket, élményeket, cikkeket, hozzászólásokat s híreket a fiatalok elhelyezkedéséről. Szeretné, ha B.L-en keresztül kialakulna az állandó és folytonos érintkezés a világ minden tájára szétszórt csendőr életéről és munkájáról. Személyesen, szóban is közöltem a központ törekvését, mely a teljes és minden csendőr bajtársat egybefoglaló csendőr egység megteremtésére irányul. Ugyanakkor igyekeztem a felmerült kérdésekre legjobb tudásom szerint választ adni.

Itt kell már most megemlítenem, hogy amit kettesben elterveztünk, nem tudtam teljes mértékben végrehajtani. Részben megváltozott úti-tervem miatt, részben pedig mert úgy tűnik, mintha megöregedtem volna utolsó európai utam óta, mert gyakran visszatértem öcsémekhez pár napi pihenőre.

Találkozónk Saarbrücken-ben (Ny. Németország) volt. Nemcsak felejthetetlen élmény, boldog viszontlátás és örök emlék egy ilyen találkozó. Ennél sokkal több. Az alatt a pár nap alatt rég nem látott bajtársak eddig nem ismert élete, küzdelme, a harctér, a kivándorlás, új fészekrakás eseményein keresztül győződünk meg arról, hogy a feltornyosuló nehézségek leküzdésére erőt és kitartó hitet az a kemény, katonás nevelés adott, mely honvéd — csendőr szellemként ma is él bennünk és tart össze örökre bajtársi együttesben. Új erőmerítés, új hit és bizakodás a jövőre.

A találkozón volt lehetőségem beszélni az első csendőr bajtárssal, aki ünnepi Szentmisénken ministrált. Bár hívtam őt és rajta keresztül az ugyanott élő csendőr hadnagy bajtársat is másnap estére, de ez sajnos nem történt meg.

A találkozó után Passau-Wien felé vettem utamat. Napsütéses, kora délutáni órákban érkeztem Landau-ba (Ny. Németország), ahol Virág Béla főtörm. él. Telefonhívásomra kedves asszonyi hang felelt és magyarázta el, hogyan jutok el hozzájuk. Perceken belül találkoztunk, mint két ismeretlen és kerestük meg együtt a veteményeseiben dolgozó Bélát. A közös múlt, a bajtársi szálak azonban olyan barátokká varázsoltak mindhármunkat, hogy diéta ide- diéta oda nyakló nélkül élveztük a hazai föld terményeit és a mindenütt megtalálható jó magyar borokat.

nek. Ezek mentségére semmit se hozhatunk föl. Mikorra ebből a betegségből kilábal a Szövetség, a tömeg szertefoszlott, mint a reggeli kőd.

Hol vannak az 56-osok!? Sajgó szívvel számláljuk a sirokat, melyeket nem szabad megkoszorúzni, gyertyát gyújtunk ablakainkban, mint 56-ban. Mindszentek estéjén. Mai feladatunk az, hogy utánamenjünk az itt „elveszetteknek, hogy felrázzuk a közömbösöket.” A dollár bővületéből, az anyagiasság szertelen hajszolásából egyetlen szövetségünk az idő segít kigyógyítani őket. Ezt mint programot jelölhetjük meg, de ez nem egy ember, vagy egy szervezet programja. Ahogy nem egy ember, vagy szervezet felelős az események ilyen alakulásáért sem. Különböző okoknak hatására alakult ki a kép. Ugyanígy csak sokoldalú hatásnak lehet eredménye az is, ha egymásra találunk.

Mi hát az önkritikánk eredménye? Mi hát az emigráció feladata a Szabadságharc 20-ik évfordulója előtt? Általános felelősség és egyéni erőfeszítés a közösség érdekében azokért, akik már majdnem felszívódtak. Hozzuk őket vissza a magyar közösségbe, a magyar újságokhoz, íróinkhoz, a magyar iskolákba, a magyar templomokba, Szövetségünkbe, vagy pártolóink soraiba. Legyen reményünk táplálója munkánkban Mindszenty József üzenete: „Magyar felelősségünk elől elmenekülni nem lehet, legfeljebb csak elbújni!”

A tömeg egyénekből tevődik össze. Egyének estek távol a magyar élettől. Visszatérésünk sem lesz tömeges. 19 év kellett ahhoz, hogy ide jutottunk, de talán majd a 20. évforduló meghozza a kedvező lendületet és nem kell ugyanennyi idő az úton visszafelé, mert ez az út az út: Hazafelé.

Nyujtson ehhez segítő kezét minden magyar dicső Szabadságharcunk 20-ik évfordulóján!

FÁY FERENC

Egy hazaindulónak

Rámölti nyelvét minden ág itt
cserfel a táj, gúnyol, követ;
s estéim kérgén átvilágít
a csontig látó rémület.

Táskád aljába rejtve, mélyen,
ingedbe varrva, hogyha félsz,
hozd el nekem a szilvakéken
ragyogó őszt, ha visszatérsz.

Hozd el szirmát egy délutánnak,
őszi sírások himporát . . .
Fizess érte, ha rátalálnak,
fizess vámot, csak hozd tovább.

Ments meg nekem egy villanásnyi,
egy lélegzetnyi csöpp erőt,

mellyel-itt kint- meg tudjak állni
a csúfolódó fák előtt.

Arcomba vág a felriasztott
motozó szél, perel velem . . .

S keskeny árokká mélyül arcod,
mint szám szélén a félelem.

(Nemzetőr, 1975. szeptember hó.)

Toronto, 1975. július hó.

Virág Béla segítségével kaptam összeköttetést Farkas vezds. úrral, akihez az esti 8 órai járáttal indultam. Ugyancsak sikerült kb 10 percet beszélnem Pogány Ferenc cső. ezds. özvegyével.

Hiába kértem, ne várjanak reám, mégis 11 óra utáni visszatértemkor Béla már a kapunál várt, felesége pedig a kertből frissen előteremtett tökfőzelékkal és a hozzávaló jókkal.

Másnap délután három magyar sírva búcsúzott a Landau-i pályaudvaron a német sógorok nem kis ámulatára.

Következő utam Innsbruck (Austria) volt, hol régi szegedi ezredtársam segítségével gondoltam rátalálni az ottani csoportvezetőre. Kiderült, hogy lakóhelyére eljutni külön kirándulás lenne. Ezredtársam szomszédja adta meg a csendőr főhadnagy bajtársunk telefonszámát, akivel távbeszélőn jó 15 percig tudtam beszélgetni.

Innen visszatértem Bécs környékére néhány magam dolgát elintézendő, mely után London-ba (Anglia) utaztam tovább közel 20 órai vonatozás és hajókázással tarkítva. Vendéglátóm, Ludovikás bajtársam, sok Calgary-i bajtárs zászlóalj parancsnoka Kultsár Lajos alez. volt. Majd 14 órán át csak beszélgettünk, közben állandóan hívtuk Szekeres Pál gt. szds. csoportvezetőt, eredmény nélkül, lévén munkanap.

Visszautamban öcsémnél kötöttem ki Frankfurt-ban (Ny. Németország). Kellett is már egy kis pihenő. Az ott élő Róth Bélát sikerült elérnem és harmadnapra beszéltek meg a találkát. Adott időben elindultunk öcsémmel autón és jó magyar szokás szerint csak beszélünk állandóan, nem figyeltük a letérést jelző úti feliratokat, így Isten segítségével megismertük Frankfurt összes külvárosát, amíg Róth Bélához értünk.

Szegény már kétségbeesve lesett bennünket. A lakásban pedig felesége egy igen kedves és szíves sziléziai menekült asszonyka. Igen kellemes pár órát töltöttünk Róth Béláék körében, alig győztem válaszolgatni kérdéseikre. Megnéztük remek, négy-lakásos házukat, melyet és még sok más házat Béla maga épített. A búcsú itt is könnyekbe fuladt, még a német asszonyka szemei is csillogtak, pedig ő nem sokat értetett meg a mi beszélgetésünkből. Szerencsére öcsém szóval tartotta egész idő alatt a közismert német bőbeszédűséggel.

A következő állomás Párizs (Franciaország) volt. Itt kellett volna találkoznom Máthé Jenő őrm-rel, akinek jólmenő étterme van Párizs belvárosában. Szombaton, késő délután érkeztem régi barátomhoz, s úgy határoztunk, hogy másnap mise után keressük föl. Sajnos nem számoltunk a párizsi nyárral. Így az éttermet zárva találtuk, s bajtársunk telefonja pedig nem felelt, feltehetően ők is kirándultak, mint általában a párizsiak nyáron szoktak. Szerencsére az MHBK csoportvezetője jó barátja és magyar vonalon munkatársa Máthé Jenőnek, így rajta keresztül levelet és Lajos barátom küldeményét hozzá el tudtam juttatni.

Hétfőn, a délelőtti órákban indulnom kellett. München-ben (Ny. Németország) még módomban állott találkozni dr. Boda József cső. őrnagy, volt iskolatársam özvegyével és vele jó félnapot eltölteni. Sajnos a két főtörm. kiknek címét megkaptam, elérni nem tudtam. Telefonjuk nem volt, lakásuk pedig oly messze esett, hogy hozzájuk kilátogatni sem

időmből nem futotta, sem autós barátom nem volt.

Mindent összegezve szerető bajtársi érzésekkel emlékezem vissza a pár kedves személyes találkozásra, a távbeszélőn folytatott beszélgetésekre, s köszönöm még a felejthetetlen pár órát, melyet csendőr bajtársaim szíves, magyaros, szerető bajtársi körében tölthettem. Nem jártam hivatalos küldetésben. Amit tettem, igaz baráti szívesség volt Lajos barátom kérésére és részemre megtisztelő bajtársi vállalkozás szeretett és nagyrabecsült csendőr bajtársaim felé.

Mégis legyen szabad szólnom az európai bajtársakról.

Eléggé ismerem az Egyesült Államok-beli és a Kanada-i helyzetet. Közel 30 év alatt sok helyen és sokszor megfordultam. Ismerem az áldozatos munkát és gyönyörű eredményt, melyet a MKCsBK e helyeken elért, s amelyre minden csendőr méltán büszke lehet.

En ugyanilyen büszkeséggel gondolok az európai bajtársakra, akik erősen szétszóródva, sokszor mostohább körülmények között őrzik, védik és ápolják a bajtársi kapcsolatokat, összetartást és hagyományokat. Hogy ez a Csendőrszellem ilyen erősen él és lobog minden bajtársban ez nem utolsó sorban — hogy az ő szavaikat idézzem — **Lengyel Bálint** alez. érdeme, aki minden idejét arra áldozza, hogy szeretettel, megértéssel, sok segítséggel, mint egy jó családapa, összetartsa őket az eljövendő szebb, boldogabb és szabad magyar idők érkezéig.

Híven — Becsülettel — Vitézül!

Közösségi Egyesületi Társadalmi események

Ausztrália

Adelaide, (Dél-Ausztrália). A 2. Ausztrália-i Magyar Találkozó, mely 1975. dec. 30—1976.jan.6-ig került megrendezésre nagyon jó lehetőséget adott az első Ausztráliai Csendőr Találkozó összehozására is és arra már december 29-én került sor. A helybeli csendőrök is soha nem látott, majdnem teljes számban (huszan jelentek meg és a victoriái Melbourne környékéről is 4 bajtárs jött el, valamennyi a családjával. A Csendőr Találkozó Fodor János bajtárs otthonában kerti ünnepély keretében folyt le a legkellemesebb nyári időben, s kora délutántól éjfélig tartott a kiválóan sikerült, s az emlékezetes összejövétel. 65-en jelentek meg összesen a bajtársak hozzátartozóikkal együtt, s Antalffy Pál őrgy. bs-unk mondott beszédet.

A Csendőr-napot az adelaidei csendőr bajtársak 1976. február 15-én vasárnap tartották meg Adelaide gyönyörű botanikus parkjában, családjaikkal együtt egész napos majális keretében. Antalffy Pál őrgy. bs. Victoriából erre az alkalomra is átlátogatott és kellemes időt töltött a régi bajtársak körében. A csoportvezető Csendőr-napi megemlékezésében

áldozott a csendőr hősök és a helybeli csendőr halottak emlékének.
Perth (Nyugatausztrália). Csoportunk tagjai február 8-án, illetve 15-én Istentisztelet illetve Szt. misén vettek részt templomaikban, hol a lelkészek méltatták a Csendőrnapi jelentőségét és imádkoztak Hőseinkért, elesett és elhunyt bajtársainkért. Az összejövetelt febr. 15-én este, vitéz Oláh-Sajti Lajos zls. bs. csoportvezető kertjében tartották meg, hol a bajtársak, feleségeik és hozzátartozói a késő éjjeli órákig maradtak együtt és távoztak el egy kellemesen eltöltött bajtársi est emlékeivel. (v.O.S.L.III.1.)

Európa

Tourcoing (Franciaország). A területvezető bajtárs, beszámolója szerint az 1976. évi Csendőrnapi bajtársakat s a csendőrbarátokat lakására hívta meg ebédre. A kellemes hangulatban elköltött ebéden 2 cső. bajtárs és 10 cső. barát vett részt. Az ünnepély végén a területvezető felolvasta v. Fekete Gábor törm. Csendőrnapi írt levelét, aki egészségi állapota, s a nagy távolság miatt a meghívásnak nem tudott eleget tenni.

v. Fekete törm. levele szerint „... lélekben veletek vagyok, ne feledjétek el bajtársaim, most forduló ponthoz értünk, melyet csak később fogunk megtudni, vagy azok, akik életben maradnak fogják megtudni, elbírálni és mérlegelni, hogy melyik fél lesz a győztesek oldalán, vagy győztesként egyik fél se fog szerepelni. Mi magyarok — írja v. Fekete törm. — csak a véletlen fordulatban és a csodában bízhatunk. A küzdelmet azonban nem hagyhatjuk abba soha!” ...

Az ünnepély, s a finom ebéd után is együttmaradtak a bajtársak, s emlékeztek a régi időkre, csendőr élményekre, kellemes jó hangulatban a késő esti órákig, bizva abban, hogy a 100-ik Csendőrnapi is együtt tudják megünnepelni. Jókívánságaikat küldik, valamint 100 francia frankot a Bajtársi Levélre. (T.J.1976.II.17)

London (Anglia). 1948 óta működő csoportunk február 14-én tartotta disznótörős vacsorával egybekötött szokásos évi megemlékezését a Mindszenty Otthonban 64 csendőr és vendég jelenlétében. Az ünnepi beszédeket Szekeres Pál g. szds. tartotta. Beszédében párhuzamot vont a különböző nemzetek szokásai között. Ez alkalommal került sor a polgári (Szabolcs vm.) születésű Kovács Ferenc főtörzsőrmester (1906-1974) arcképének leleplezésére. A szónok Kultsár L. alez. visszaemlékezése alapján előadta, hogy a csoport 1952-ben akciót indított egy magyar otthon létesítésére, melynek Kovács főtörm. azonnal az élére állott. Megalapították az Angliai R.K. Magyarok Egyesületét és azon keresztül négy év leforgása alatt megvásárolták, átalakították és rendbehozták az épületet, mely Mindszenty Otthon néven ma valóban otthont ad nyugdíjas bajtársainknak. Kovács főtörm. majdnem minden szabadidejét a ház javítására áldozta, s „hogy a Mindszenty Otthon ma itt áll és prosperál, nagyrészt Kovács Ferenc főtörzsőrmester bajtársunk érdeme”. Munkájának elismerésül a csoport megfestette Kovács főtörm.

arcképét, „hogy emléke ne homályosodjon el, hanem példaképpen maradjon meg az utókor számára.” Végezetül a szónok Némethy Zsolt festőművésznek mondott köszönetet a kép pompás és élethű elkészítéséért. Igen jó hangulatban, közel éjfélkor indultak haza a jelenlévők. (K.L. III.12)

Délamerika

BUENOS AIRES (Argentina). Bajtársi csoportunknak San Miguel-ben tartott társasvacsoráján az alábbi búcsúbeszédet mondotta el előrehaladott korára való tekintettel 1974. szeptember 20-án visszalépő vitéz Vattay Ferenc ezredes úr, a MKCsBK volt vezetője, melyet 1976. jan. 5-én vettünk kézhez. A beszédet Ezredes Úr, valamint néhai Pintér Aladár ezredes úr hozzácsatolt kérésére is most teljes tartalommal az alábbiakban hozzuk:

Hölgyeim és uraim, Kedves Bajtársak!

Örülök, hogy ma itt köztetek lehetek, mert a nem rég ért baleset végzetes is lehetett volna számomra. Azonban Isten segítségével megmenekültem és ha nehezen is, de újra birok járni.

Üdvözlöm kedves Vendégeinket és Titeket kedves Bajtársaim. Egyben felhasználok az alkalmat, hogy mind legidősebb bajtársatok a MKCsBK-ban beállott fejleményekről itt a meghitt baráti körben egy rövid tájékoztatást adjak.

Mint bizonyára emlékeztek amikor közösségünkben beállt a törés itt Buenos Airesben, 5 ezredes azt a javaslatot tette írásban, hogy legyen mindig a legidősebb csendőr csapattiszt a MKCsBK vezetője. Ezt az elgondolást a legtöbb bajtárs is magáévá tette. Így kerültem, mint az emigrációban élő legidősebb az élre. Feladatul tűztem ki magamnak az egység helyreállítását. Tudtam, hogy nehéz feladatot vállaltam. Így látta ezt Folkusházy altbgy. úr is, aki egy nekem írt levelében a következőt fejezte ki: „A vezetés átvételénél nem rózsák, hanem tövissek teremnek.” Igaza volt. Számomra nemcsak, hogy rózsákat nem termett, hanem a tövissek fájdalmas szúrását kellett elviselnem. Mindezek dacára összeszedtem lelki erőmet, folytattam egyenesen a kitűzött cél felé az utat és intéztem Közösségünk ügyeit úgy, ahogy lehetett az adott körülmények között. Számos álmatlan éjszakán töprengtem, hogy a sok megoldás közül a legjobbat, nem egyszer az egyetlent megtaláljam.

Az erőszakos elzárkozás és a kényelmes visszahúzóadás helyett folytattam egyenesen az irányt keresve a kibontakozás útját. 5 hosszú esztendő telt így el, s az idő meghozta az eredményt. A sebek behegedtek és 1972. december 28-án az egységet helyreállítottak nyilváníthattam.

Ma már 86. évemet taposom. Egészségem, erőm gyengül, de nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy a vállalt feladatot teljesítettem.

A múlt év végén Kanadában a 10 év óta működő 8 tagú Központi Bizottság vezetője és valamennyi tagja 1973. december 31-ével lemondott. Ezt a lemondásukat elfogadtam. A folytonosság biztosítása érdekében Enyedy László főtörzsőrmester bajtársunk igaz bajtársi és csendőr szellemben az ügyvezetői teendőket egy évre elvállalta. Ő a megszünt

bizottság alelnöke volt. Enyedy bajtársunkat 1974. június 27-ével központi ügyvezetővé neveztem ki. Meg vagyok győződve, hogy Enyedy bajtársunk képességének és tudásának a legjavát fogja adni mindnyájunk teljes megelégedésére.

A távozó vitéz Kövendy Károly százados bajtársunk az eszmei csendőr laktanya és a múzeum megteremtésével maradandó érdemeket szerzett. Ezt 1973. december 31-én kelt, neki megküldött iratban méltattam. Addig is, amíg a Múzeum a felszabadult Magyarországnak át nem adható, a Kanada-i kormány védnöksége alatt áll. Ezt tudomásul vettem.

Remélem, hogy a régi és az új ügyvezető megtalálják a helyes utat a zökkenésmentes továbbvitelre. Miután v. Kövendy százados a Bajtársi Levél szerkesztéséről is lemondott és mint írja csak néhány oldalas laktanya és múzeum tájékoztatót fog kiadni, lehetséges lesz az általános kívánságnak megfelelően a jelenlegi két lapnak más cím alatt leendő egyesítése is.

1974. május hó 16-án írtam Pintér Aladár ezredes bajtársunknak, korbán és rangban utánam következik, hogy korom és egészségi állapotom nem engedi meg, hogy továbbvigyem Közösségünk ügyeit. Egyben felkértem őt, hogy előbb ismertetett megállapodásunk értelmében vegye át az MKCsBK elnöki tisztét és vigye tovább a közösség életét az egészség és a bajtársi megértés szellemében.

Az átadás és átvétel e hó 2-án megtörtént. Ez alkalomból meleg szeretettel üdvözölöm új vezetőnket.

A közszeretben és megbecsülésben álló Pintér Aladár bajtársunknak, aki az egység előkészítésében is közreműködött, meleg köszönetemet fejezem ki, kívánom neki, hogy a vezetés terhét ő is abban az időpontban adhassa át utódjának, amikor azt helyesnek találja.

A magam részéről a helyi csoportunk egyszerű tagja akarok maradni. Még csak annyit, hogy őrizzük meg a magunkkal hozott katona és csendőr szellemet továbbra is. Híven, Becsülettel, Vitézül!

A csendőr egység teljes helyreállítása vitéz Vattay Ferenc ezredes úrnak vitéz Kövendy Károly százados, akkor a MKCsBK Ügyvezető Elnökével lefolytatott levelezése és kölcsönös megállapodása eredményeképpen következett be (B.L. 1973. 1-6 száma), melyet megelőzött a Cleveland-i (Ohio, USA) Magyar Csendőrök Családi Közösségével 1960 óta megszakadt bajtársi kapcsolat helyreállítása és követett az 1966-ban kivált Buenos Aires-i csoport visszatérése.

Néhai Pintér Aladár ezds. úr Tájékoztató-ja (B.L.1975.1-6) szerint „v. Vattay ezds. Úr helyét nem foglalta el”, ellenben hónapokig tartó levelezés során kikérte több bajtárs véleményét a vezetői tisztség betöltésére vonatkozólag. Az utódlás ügyét végül is 33 tiszt és thts. véleményének beérkezése és kiértékelése után 1974. december 1-el rendezte mindannyiunk teljes megelégedésére. Végezetül halála előtti utolsó ténykedéseként Tájékoztatójához „Kiegészítés”-t adott ki 1975. III.29-én melyhez csatolta v. Vattay ezds. Úr búcsúbeszédét közzététel céljából. (Szerk.)

CLEVELAND (OHIO, USA.). A Magyar Csendőrök Családi Közössége lapjának az Egyesült Értésítőnek Karácsony előtt megjelent 1975. évi 53-54 számában búcsúzik olvasóitól a szerkesztő, kit nem a kora, hanem a múlt évi igen súlyos betegsége kényszerít arra, hogy a lap további szerkesztésétől megváljon, Annak a jövőbeni összeállítását és kiadását nem vállalhatja. Abban a reményben kíván boldog ünnepeket bajtársainak, hogy a munka továbbvitelére lesz jelenkező, aki a lap további szerkesztését és kiadását vállalni fogja, s az így majd továbbhirdetheti és ápolhatja a csendőr összetartást.

A B.L. Szerkesztő Bizottsága ezúttal kíván erőt és egészséget a teljes gyógyuláshoz és üdvözli szeretettel és bajtársi tisztelettel volt Szerkesztő Bajtársunkat. Közös célunk szolgálata érdekében készséggel fogunk helyet adni a B.L-ben az esetleg már közlésre nem kerülő cikkeknek és beszámolóknak. (E.E. 1975.53 — 54. szám)

CLEVELAND (OHIO, USA). A Magyar Csendőrök Családi Közössége 1975. december 31-én tartotta meg szokásos Szilveszter esti összejövetelét, hol bajtársaink hozzátartozóikkal, barátaikkal és vendégeikkel közel 700-an szórakoztak hajnalig. Az immár hagyományossá lett híres Csendőr-bál kimagasló esemény a nagylétszámú Cleveland-i magyarság életében. A bál ezúttal is nemcsak társadalmi sikert eredményezett, de biztosította az újévre a csoport kiterjedt jótékonyági programját is. A rendező bizottság élén Molnár István százados és Kondor József őrmester bs-akkal mind az összejövetel előkészítésében mind az egész rendezés terén igen szép munkát végzett és mindannyian kiérdemelték a hálás közönség elismerését.

Vitéz Kövendy Károly százados a MKCsBK volt ügyvezetője, jelenleg levéltáros és múzeumőr szintén résztvett a mind erkölcsi, mind anyagi szempontból kiválóan sikerült Szilveszter esten. (V.K.K. 1976.jan.2.)

LAKE GENEVA (Wisc.). Jegenyés Pál főtörm. bs-unk tanyáján tartott disznótörrel egybekötött csendőrnapot három csendőr család. Ezen ünnepeken résztvettek: Géczy György US Army alezredes és Jegenyés László US Army főtörzsőrmester.

Géczy György említette házigazdájának, hogy édesapja Somogy megyében műszaki csapatnál, mint százados szolgált. Ő nagyon jól vissza tud emlékezni a magyar csendőrökre, mintha még most is látná, amint a kakastollat lengeti a szél... Egyébként 1951 áprilisában szüleivel vándorolt ki az Egyesült Államokba.

A házigazda a Csendőrnapi megemlékezésében elmondotta, hogy 31 esztendő telt el az utolsó otthoni Csendőrnapi óta. 31 esztendővel ezelőtt szenvedte végig az ostrom gyötrelmét Hazánk fővárosa: Budapest. Testületünk, de különösen a várat védő katonák és csendőrök a lakossággal együtt mérhetetlen szenvedéseken mentek át. Az 1944. évi Felügyelői statisztika szerint létszámunk 22.000 volt, a háború befejezésekor ebből 11.000 maradt. Ebből 3.000-et kivégeztek, 3.000-et internáltak, s a megmaradt 5.000-ból talán 3.000 Nyugatra jutott. A többi ma is otthon

szenvetések és nélkülözések között tengeti életét. A nemes magyar fa magvait a vihar szétszórta a világ minden tájára, s adja Isten, hogy jó talajra találjon, s kikeljen, megerősödjön s szolgálta bizonyságát nemes hagyományainknak. Ezután egy rövid fohászt mondottak Isten akaratából a világ minden táján elhunyt bajtársainkért. (J.P. 1976.II.14)

Kanada

MONTREAL (Quebec)-i csoportunk egyik legrégebben működő közösségünk. 1951-ben, április hónapban kezdte szervezni Pál Imre törm.bs. Hamarosan 20-25 tiszt és tthts bs-sal megalakult a csoport, mely egyidejűleg előfizetett a Bajtársi Levélre és megkapta a MKCsBK jelvényeket is. Gyűléseit a bajtársak lakásán, valamint a Hungaria Social Club-ban tartották, melynek gondnoka Ignáczy György régi csendőr bajtárs volt.

1954-ben nagy veszteség és gyász érte a csoportot. Rangban legidősebb tagja Olchvary-Milvius Attila vörge. távozott el az élők sorából, akit a montreali temetőben helyeztek el általános együttérzés és részvét mellett örök nyugalomra. 1955-től kezdve már rendszeresen tartották összejöveteleiket Kontra Kálmán ezds. majd Szabó Sándor törm. bajtársak vezetésével. A B.L-re való előfizetést és szétosztást továbbra is Pál Imre törm. intézte.

1972-ben tartományi működési engedélyt (Lettres Patentes) kértek, melyet el is nyertek, mint hivatalos elismert társadalmi egyesület. 1973-ban Szabó Sándor törm. csoportvezető 18 évi vezetés után lemondott, melyet a csoport közgyűlése elfogadott és ugyanekkor egyhangúlag köszönetét fejezte ki Szabó törm. hosszú éveken át végzett eredményes és sikeres működéséért. Új csoportvezetőnek ugyancsak egyhangúan dr. Szatmári Lóránt hdpd. örm. bs-at választották meg, aki ma is mély magyar érzésekkel és lelkes kötelességtudással vezet szép múltra visszatekintő csoportunkat.

1976. február 14-én, volt Testületünk alapításának 95. évfordulóján a bajtársak a montréalai magyar plébánia-templomban szentmisét hallgattak, melyet Ft. Deák Ferenc jezsuita atya, plébános helyettes mutatott be az elesett és elhunyt bajtársak lelkiüdvéért.

A Csendőr-napi összejövetelt u.a. napon este, a Szt. István Magyar Kultúregyletben, családi és baráti körben, műsoros társasvagyora keretében tartották meg, színültig megtöltve a minden földi jóval bővelkedő fehér asztalokkal teli 122 személyt befogadó nagytermet.

Spalovszky Mihály tb. csendőr bs., műsorvezető bevezetőjében először is a hivatalos vendégeket üdvözölte, Ft. Deák Ferenc plébános helyettest, majd az egyházközség részéről Mr. és Mrs. Hornyák-ot, azután Mr. Lovas, Mr. Korda, Mr. Magyar, Mr. Simon és Mr. Antal honfitársainkat, a Szt. István Kultúregylet vezetőségét, valamint a montreali Magyar Szervezetek Szövetsége elnökét Egyed Attila urat. Ugyancsak köszöntötte a helyi MHBK nevében megjelenő Detre Gyula csoport vezető, dr. Molnár Jenő főtítkár és Ligety Béla szds. bs-akat, a

montreali Magyar-Francia Társaság elnökét Jules Leriche-t és főtítkárát dr. Fekete István urakat.

Az üdvözlések után az ünnepi beszéd elmondására felkérte dr. Szatmári Lóránt bs. csoportvezetőt, aki hosszas taps elhangzása után emelkedett szólásra.

Dr. Szatmári többek között a következőket mondta:

„Immár 95 éve, hogy megalapították a M.Kir.Csendőrséget. Járőrei — sajnos — csak 1945. április 4-ig portyázták a magyar vidéket és tartották fenn a világ legjobb közbiztonságát. Azután ugyanis „leszerelték” a csendőrséget, ami a valóságban azt jelentette, hogy meghurcolták, megrágalmazták, elítélték és kivégezték tagjait az ún. kollektív felelősség alapján, mely háború utáni találmány volt és kigunyolása valamikor pártatlan jogrendszerünknek és megtagadása az emberi alapvető szabadságjogoknak.

A csendőr — aki tehette — elhagyta hazáját, de magával hozta a kötelességteljesítést, melyet ma is vall és él is itt kint is a magyar közösségek felé szerte szét a nagy világban, ahol új életet alapított magának, ahol letelepedett. Bajtársaim! Ne feledjétek, hogy itt kint van csak igazán szükség reánk! Védjük a magyar közösségeket a fúrás, a bontás, a megrágalmazás ellen. Ne engedjétek azokat szétszakítani. Ne adjatok hitelt egymás megszólásának, vezetőink elleni suttogó propagandának. A magyar csendőr mindig a kötelességteljesítés példaképe volt.

Járjatok elő jó példával az önzetlen közösségi munkában. Tanítsátok östörténelmünket gyermekeiteknek, meséljétek nekik a sumír kultúráról, mely — ma már tudjuk — a mi kultúránk volt, szittyá őseinkről, kiknek ősi vére adott annyi erőt apáinknak a századok során határaink védelmében. Segítsetek, hogy a sok kis magyar szórvány megmaradjon, s a kis egységekből legyen egyszer nagy egység, ahogy azt Mécse László mondta:

**Egy magyar még semmi,
száz magyar még semmi,
millió ha találkozik egyszer:
megbillen a vén Föld
s új pályán kezd futni!”**

Majd hozzátette: „Teljesítsük tehát kötelességünket, Hiven, Becsülettel, Vitézül!”

A hosszantartó lelkes taps követte beszéd után a műsor további része szebbnél szebb tánc, ének és szavalatok a felnőttek és fiataljaink közös, színpompás, lelkes melengető megható teljesítménye volt. Fiataljaink közül Pál Imre törm. kis unokái, Horváth Juditka és Palika, az elragadó Jászberényi Józsi és Elvira lenyűgöző csendőr-csárdásukkal, Leriche Erika és a Kun házaspár leánykaja, míg a felnőttek közül Kalló Istvánné művészi énekszama, Spalovszky Mihályné, Bányay Pál és Szigethy Endre érdemelték ki a közönség lelkes tapsait.

A zárószavakat Szabó Sándor törm. volt csoportvezető mondta. A kö-

zönség még sokáig együttmaradt, s mindenki a legszebb emlékekkel távozott a nivós montreáli csendőrvacsoráról. A csoport megerősödve megy tovább a 100 éves jubileum felé. (Sz.L.) Az est átütő sikerét talán legjobban a csoportvezető bs. köszönetnyilvánítása fejezi ki, melyet az ő kérésére az alábbiakban hozunk teljes tartalommal:

„Kötelességemnek tartom csoportunk nevében szívből jövő köszönetemet kifejeznie mindazoknak, akik 1976.II.14-iki csendőrest előkészítése és annak lebonyolítása érdekében fáradozni voltak hajlandók. Név szerint:

Bagdi Lajosné, Kalló Istvánné, Spalovszky Mihályné, valamint dr. Szatmári Lórántné csendőrrasszonyoknak — Bagdi Lajos, Bányay Pál, Pataki József, Pál Imre, Cserhalmi Ferenc, Spalovszky Mihály, Szabó Sándor és Szabó Lajos II bajtársaknak.

Megkülönböztetett köszönettel tartozom Pataki Józsefné és Jászberényi Józsefné csendőrrasszonyoknak, valamint Jászberényi József és Bagdi Lajos bs.-eknek azért a messze kimagasló munkáért, amellyel estünk sikerét felbecsülhetetlen módon emelték és a legmesszebbmenő elismerést érdemelték ki csoportunk minden tagja de összes vendégünk előtt is.

Elismeréssel és dicsérrel emlékezem meg arról a lankadatlan szorgalomról, melyről a két Jászberényi gyermek- Józsi és Elvira tanuságot tettek magyar versek tanulása és magyar táncok bámulatos bemutatása terén. Apjuk és anyjuk példája adjon nekik erőt a további kitartó munkára. Amíg ilyen asszonyaink, gyermekeink és bajtársaink lesznek — nincs mit félnünk a jövőtől. Áldás legyen rajtuk és munkájukon. A montreáli csoport nevében: Dr. Szatmári Lóránt csoportvezető.”

TORONTO (Ontario) A MKCsBK torontói csoportja hagyományos bálját ebben az esztendőben január 10-én tartotta meg a Szt. Erzsébet Hall mindkét termében, a szokásos erkölcsi és anyagi siker mellett.

A bált egy rövid beszéddel a csoportvezető bs. nyitotta meg, amelyben fejtegette azokat az okokat, amelyek szinte megkövetelik tőlük, hogy ezt a bált, mint a csendőr összetartás szimbolumát, s mint a magyar ügyek támogatásához szükséges anyagi eszközök forrását, megrendezék. Majd azt kutatta, hogy van-e értelme a hagyományokhoz, a magyarságunkhoz való ragaszkodásnak az emigráció 31. évében is? A választ Tompa Mihály költőnk egyik verssorában találta meg, mely azt mondja: „Szívet cseréljen az, aki Hazát cserél”. Ez az elcserélhetetlen szív az, mely parancsol annyi fajtájához hű magyarnak — köztük a csoport tagjainak is — a sokszor kilátástalannak tűnő küzdelemben.

A műsor további részében Finta Imre bajtársunk mókázott a tőle már megszokott modorban a közönség nagy tetszése mellett.

A műsor végeztével a közönség tánc és magyar zene hangjai mellett nagyon jól szórakozott a kora reggeli órákig, s bizonyos, hogy a túlnyomó többség most is egy kellemes este emlékével tért haza.

Amikor megköszönik barátaiknak, hogy ilyen szép számban jelentek meg annak ellenére is, hogy névreszóló meghívókat nem tudtak kiküldeni, megerősítve érzik magukat abban a hitükben, hogy barátaik tovább-

ra is mellettük állanak és egyetértenek a csoport célkitűzéseivel. Vezetőség. (Magyar Élet 1976.II.7)

Csendőr-napi megemlékezését a csoport ebben az évben is a Town and Country étterem emeleti banquet-termében tartotta meg műsoros társasvacsora keretében 1976. február 21-én este 7 órai kezdettel.

Az érkező vendégek érdeklődéssel szemlélték a MKCsBK Múzeum erre az alkalomra összeállított kiállítását. Őt elhunyt bajtársunk, Folkusházy Lajos altbgy, vitéz Taby Árpád örgy., Nagy Zsombor szds., Szombati János és Kovács Ferenc főtörm-ek kitüntetései előtt égett az emlékezés és a kegyelet örökmécsese. A megkapó kép kidomborítani látszott a csendőr és a helytállás szellemének szoros kapcsolatát, körülvéve a II. Világháború több magyar, német, angol és francia nyelven írott szakmunkával.

A műsort, melyet Hamvas József tb. csendőr, hmtk.szds. bs. és Felesége állítottak össze, megelőzte a zászlók ünnepélyes bevonulása 4 egyenruhás csendőr kíséretében. Megnyitó beszédében dr. Szalontai Sándor gt. fhdgy., csoportvezető köszönetet mondott a megjelenteknek, akik nemcsak fajtánkhoz való ragaszkodásunknak adtak bizonyt, de eljövetelek további támogatást is jelent a csoport célkitűzéseinek eléréséhez és közösségi munkájában.

Az ünnepi beszédet Fáy Ferenc hdgy., költő mondotta, megemlékezésén elesett és elhunyt bajtársainkról és kihangsúlyozta megkapó szavakkal a további összefogás szükségességét. A zárószavakat v. Kövendy Károly szds. a MKCsBK volt ügyvezetője mondotta és átadta Rákóczi János főtörm-nek több, mint 20 éves hűséges és eredményes közösségi munkájáért a MKCsBK vezetőjének Dicsérő Okiratát.

A műsor keretében szebbnél szebb szavaltok, táncszám, énekszám és tréfás jelenet előadásában sikerrel szerepeltek Lőrincz Dezső, Bodnár Borika, Balics Ferenc, Bodnár Katinka, Birinyi György, Finta Imre és Andrásosfzkyne, szül. Erdélyi Rózsa. Zongorázott Hamvas József és Radványi Zsuzsika konferált tökéletes szép magyarsággal.

Az 1976 évi Csendőr-nap szép erkölcsi és anyagi sikerrel a késő éjjeli órákban ért véget és a 130 főt kitevő lelkes közönség egy kellemes szép este emlékével vett búcsút a szíves rendező bajtársaktól. (v.K.K.)

VICTORIA (British Columbia, Kanada)-i csoportunk ez évi Csendőrnapi megemlékezését 1976. február 14-én tartotta meg Csordás János örm. bs. és Felesége lakásán.

Vitéz Hangodi János alhdgy. bs. csoportvezető méltatta a nap jelentőségét. Emlékeztek a „Hadak Útján menetelő hősi és mártírhaltalt halt bajtársakra és a ma is rabságban szenvedőkre.” Elismeréssel szólott a csendőrrasszonyokról, akik megtartották esküvel fogadott kötelezettségüket és megosztották élettársaikkal a megpróbáltatásokat és ha kellett, védték is azok életét és biztonságát.”

A bajtársak hozzátartozóikkal együtt kellemes hangulatban töltötték el az estét, mely bőven adott alkalmat régi és új emlékek felelevenítésére.

CALGARY (Alberta). A csoport 1975. november 29-én este 8 órai kezdettel tartotta meg őszi, szezonzáró táncos összejövetelét, a Katalin bált az

Árpádházi Szt. Erzsébet templom Szt. István termében. A bajtársak, hozzátartozóik és meghívott vendégeik szórakozásáról a rendező bizottság, élén dr. Fabó Károly csoportvezető gondoskodott. A táncot éjjel után néhány percre megszakították, mikor is a Kanadai Művész Szövetség meghívott tagjának Gara Imre bs-nak művészi kerámiáját sorsolták ki a jelenlévők között. Az összejövetel anyagilag is sikeres volt, s jövedelemből a csoport korábban hozott határozata alapján 418.71 dollárt adományozott az új Bajtársi Levél kiadási költségeihez. Az adományt id. Keresztes Lajos főtörm. MKCsBK ügyvezető bs. vette át és mondott köszönetet mind a rendező bizottságnak, mind a csoport tagjainak a megértő és nagyon is időszerű külön hozzájárulásért.

CALGARY, (Alberta). A Csendőrnapot a csoport 1952 óta minden évben, megszakítás nélkül megtartotta, legtöbbször meghitt bajtársi körben, hozzátartozóival, a magyar egyházak és a testvér bajtársi egyesületek vezetőinek részvételével.

Ez évben dr. Fabó fhdgy.bs. csoportvezető, valamint a bajtársak elhatározták, hogy a megemlékezést nyilvános keretek között tartják meg. Így barátai, jó ismerőseiken kívül meghívták az Ügyvezető bajtárs javaslatára fiataljainkat is, a csendőr gyerekeket, akik már kiléptek a szülői házból, oklevelet szereztek, önálló kenyérkeresők, s legtöbbször már házasságot is kötöttek. Ugyancsak meghívták a Nyugat-Kanadai körútján lévő dr. Gábor Áron (München, Ny.Németország) író, s felkérték az ünnepi beszéd elmondására is.

Közösségünk Vezetője, aki szintén meghívást kapott, akadályoztatása, valamint korábbi meghívások miatt ez évben Calgaryba érkezni nem tudott.

Február 14-én reggel 10 órakor a helybeli Árpádházi Szt. Erzsébet r.k. magyar templomban ünnepi nagymisén vettek részt a bajtársak, ahol a szentbeszédjében Ft. Molnár István plébános méltatta a volt M.Kir. Csendőrség érdemeit a közbiztonság és rend fenntartásában, szembe helyezvén azt a szabad világban ma uralkodó bizonytalanság és terror cselekmények terjedésével. Dicsérettel illette a csoport tagjait, hogy azok ennyi év után is együttvannak, eljönnek a templomba és ápolják szép hagyományait. A Himnusz eléneklése után a csoportvezető a Magyar Hősi Emlékre helyezte a csoport koszorúját, s a Magyar Hiszek egy elmondásával az ünnepi szertartás véget ért.

Ezután a megjelentek, mint minden évben, most is felkeresték és virágot helyeztek el az elhunyt bajtársak és hozzátartozóik sírjaira. A temetőből visszaérkezve v. Balogh József bs-unk — aki néhány hónappal előbb vesztette el feleségét és temette Calgary egész magyarságának részvétele és együttérzése mellett — hívta meg házához a megjelenteket.

Február 15-én 11 órakor került sor a református Istentiszteletre a Kálvin Magyar Református templomban, hol a csoportot a csoportvezető és Fazekas Lajos csendőr bs. a vezetőség tagja képviselték. Nt. Becske Lajos lekipásztor igehirdetésének témájául a csendőr szolgálatát és helytállását választotta, aki állta a vártát tekintet nélkül személye és

élete biztonságára. Majd mélyen megható imát mondott az elesett és elhunyt bajtársakért.

1 órakor következett a 85 terítékes diszebed a Kanadai Vasúttársaság 17 emeletes belvárosi Palliser Nagyszállója tetőteraszán lévő különteremben. Az érkező vendégeket lelkes rendezők, ragyogóan terített fehér asztalok s a környező ablakokon át barátságosan melegítő téli nap fogadta, mely olyan otthoni természetességgel hatott a beton épületek és neon fények már lassan megszokott bezártsága után. Vendégeink pontosan érkeznek. Köztük Ft. Molnár István plébános, Ft. Horváth Miklós atya, Nt. Becske Lajos és felesége, Fülöpp József örgy. bs-unk a Széchényi Társaság elnöke és felesége, valamint dr. Gábor Áron, Magas István a M.Sz.Sz. kanadai elnöke és Fekete Ferenc a M.Sz.Sz. calgaryi vezetője és felesége társaságában, Varga István és felesége a MHBK. calgaryi csoportjának képviselőjében, továbbá a Calgary magyarság közösségi életének több számottevő tagja.

Helyeik elfoglalása után a csoportvezető bs. mint házigazda köszöntötte a Vendégeket, s az asztali ima elmondása után a diszebed kezdetét vette.

Ezévi pohárköszöntőjében dr. Kiss Gyula bs. volt Testületünknek, a M.Kir.Csendőrség Alapításának 95. évfordulójáról emlékezett meg adózván elesett Hőseinknek, valamint az azóta megbékélten elpihent bajtársainknak is.

„Ezúttal azonban — mondotta — az élőkről is meg akarok emlékezni, akikkel nemcsak a régi egyenruha, a hajtóka színe, de összeköt a régi testületi szellem, a bajtársi érzés ma is! Ezek a bajtársak, bár sokan már öregek és betegek is most megszólaltak! Olvassátok el csak leveleiket kedves Bajtársaim Új-Zélandból, Ausztráliából, Afrikából, Európából és Dél-Amerikából is. Leveleik tele vannak örömmel, jökvánsságokkal, a csekk vagy pénzesutalvány mellett hittel és bizalommal is felétek, a Calgary-i csoport felé, hogy a központi vezetés teendőit és az összeköttetés fenntartását tájékoztatónk a Bajtársi Levélen keresztül elvállaltátok. Bajtársaim — mondja a szónok — legyünk büszkék arra a bizalomra, amit sokszor keresetlen szavakkal, de mindig érzéssel és hűséggel kapunk! Vegyétek ki részleteket ebből a munkából is, mindannyian, testvériesen és egyetértéssel. Ne engedjük, hogy csalatkozzanak bennünk.” Poharát otthoni véreink boldogulására üritette.

véreink boldogulására üritette.

Ebéd után került sor az ünnepi beszéd elmondására. „Dr Gábor Áront nekem nem kell Calgaryban bemutatnom — mondotta a csoportvezető — mert megismertük nemcsak könyvein keresztül, de személyesen is korábbi látogatása alkalmával . . .” Az egybegyűltek lelkes tapsa vette körül a szólásra emelkedő dr. Gábor Áront, aki az „Emberről keletre” c. munkájában Szoltsenyicin-nél előbb és nekünk emberibben rántotta le a leplet az amerikai politikusoktól meg nem látogatott koncentrációs táborokról.

A külön bemutatás helyett a szónok mutatott be a megjelenteknek bajtársakat. Beszélt Debrecenben meghalt nagybátyjáról néhai Gábor

Péter ezds-ről, majd azokról, akik élnek, akikkel világhörüli útján találkoztott. Gábor Áron a hüséges leírás mestere, a tények embere elmondotta, hogy az a fegyelem, az a kiképzés és önállóságra való nevelés és szilárd erkölcsi alap, melyeket a Testület adott tagjainak, ma is hasznos. Ez az útravaló a titka annak, hogy a csendörök meghurcolásuk, megrágalmazásuk után is itt vannak és itt kint is megállják a helyüket.

Nyelvet, ipart tanultak, vállalkozók lettek, szellemi munkát vívtak ki maguknak, családot alapítottak, illetve diplomát adtak gyermekeik kezébe, mert hozták magukkal a magyar földből magukba szívott östehetséget és volt bennük hit és akarat. Kemény volt a csendör — mondotta a szónok — igen, mert annak kellett lennie, határozottan, megalkuvás nélkül kellett képviselnie az állam tekintélyét és védenie a rendet és közbiztonságot!"

Beszédét azzal zárta, hogy hála, öröm és büszkeséggel indul útjára, hogy itt Calgaryban ennyi kedves jóbarát és ismerőssel ezen a szép helyen együtt lehetett a csendör bajtársak ünnepi összejövetelén.

Szavait lelkes taps követte, mely után id. Keresztes Lajos főtörm. MKCsBK ügyvezető világszervezetünk nevében köszönte meg az egyházak és testvér bajtársi egyesületek vezetőinek, dr. Gábor Áronnak, hogy megemlékezésünkön résztvettek. Utána fiataljainkhoz szólt, a csendör gyerekekhez, akik majdnem mind igenjöl beszélnek magyarul, akik ebben az évben igenszép számban jelentek meg közöttünk. Kérte őket, hogy „... kapcsolódjatok bele a magyar emigrációs szervezetek munkájába. Vigyétek tovább azt a faj és nemzetmentő munkát, amit mi, a ti apáitok kezdtünk és még ma is folytatunk...” Majd így folytatta: „Mint ügyvezető levelezek a világon szétszórt bajtársainkkal. Megállapítottam, hogy a volt m.kir. Csendörség tagjai itt az emigrációban is éppen úgy megállják becsülettel a helyüket, mint annak idején otthon. Ahol ma a világon magyar szervezet működik, ott mindig megtaláljuk őket és igen sok helyen vezető szerepben. Megállapítottam, hogy igen is van még bajtársiasság, él még a bajtársi szeretet él még a volt Testülethöz való ragaszkodás és így remélhetjük, hogy öt év múlva mint közösség megünnepelhetjük volt Testületünk alapításának 100 éves évfordulóját. Engedje a jó Isten, hogy úgy legyen.” A díszebédet a csoportvezető bs. zárta be és a vendégek a késő délutáni órákig maradtak együtt felelevenítve régi szolgálati és családi emlékeket. (Dr.F.K.)

A Calgary-i 1976. évi Csendőrnapon dr. Gábor Áron író, ünnepi szónok dr. Fabó Károlyné, és Id. Keresztes Lajos MKCsBK ügyvezető társaságában.

Calgary-i Csendőrnapi vendégeink egy csoportja 1976. évi február 15-én a Palliser Nagyszálló különtermében.

A Calgary-i 1976. évi Csendőrnapi vendégei: Magas István a MSZSZ. kanadai elnöke, dr. Gábor Áron író, Fülöpp József az MHBK kanadai területvezetője, a Széchenyi társaság elnöke, Szelei József Bs. a MKCsBK vezetőség pénztárosa

A Calgary-i 1976. évi Csendőrnapi vendégei: Magas István bs. a M.Sz.Sz. kanadai elnöke, dr. Gábor Áron író, Varga István MHBK Calgary vezetőségének tagja, dr. Fabó Károly csoportvezető.

A magyar élet eseményei világszerte

Sydney, North South Wales, Ausztrália. Miként a B.L. 1975. október 31-iki számában közöltük, a Világ Frontharcos Találkozó aug. 5-17-ig folyt le 39 ország 634 kiküldöttje jelenlétében. A nagy hatalmakon kívül Kanada, Brazília, Japán, Délafrika, Nyugat-Németország és Jugoszlávia képviselői mellett a vas-függöny mögötti országokat emigráns szervezeteik képviselték. Az MHBK 7 fős küldöttsége, ha nem is jogilag, de ténylegesen az összes magyar frontharcosokat képviselte. A küldöttség tagjaként résztvett a találkozón dr. Jani István szds. bs., aki 1976. I.1-vel a csoport vezetését és képviseletét átvette.

A kongresszust aug. 11-én a Sydney-i operaházban nyitotta meg Sir John KERR, Ausztrália kormányzója 1000 fős közönség jelenlétében. A szónokok, akik valamennyien tisztelettel adóztak a katona eszménynek, mind dörgő tapsot kaptak az egy szövetséges miniszterelnök, a munkáspárti Gough Whitlam kivételével, aki maradiaknak és háborús uszítóknak titulálta saját frontharcosait is. (A délután megjelenő lapok öles betűkkel első oldalon már mutatták a közvélemény lesújtó ítéletét, mely teljes egészében az 1975. december 12-iki országos választások alkalmával megis mutatkozott. A munkáspárt helyett elsöprő többséggel a Liberális és Nemzeti párt került kormányra, melynek első feladata az ország költségvetésének átdolgozása és benyújtása volt, melyhez a törvény által előírt többséget a munkáspárt biztosítani nem tudta.)

Aug. 14-én került sor a közgyűlésre, hol többek között Karl Weishaupl az EFSZ központi bizottsági tagjának beszéde aratott sikert. Elmondotta, hogy azok a százezrek és milliók, akik kényszerítve vannak hazájuktól távol élni szintén békét akarnak, olyan békét, ahol a szabadság és az alapvető emberi szabadságjogok érvényben vannak.

Aug. 15-én a kongresszus befejező napján a Hyde parkban a Hősi Emlék megkoszorúzása következett, majd felvonulás, melyben az összes küldöttségek résztvettek zászlóik alatt. Az irányító szolgálat ellátásában közreműködött v. Tassányi József főtörm. Sydney-i csoportunk tagja.

A kongresszus tagjai megtekintették a Sydney-i hadikórházat is, melynek személyzeti főnöke dr. Jani szds. bs. János fia. Ebédre valamennyien a kórház vendégei voltak.

A Sydney-i bajtársak kapcsolatokat létesítettek és barátokat is szereztek nemcsak maguknak, hanem a magyar ügynek is. Szellemi, fizikai és anyagi közreműködésük értékes magyar szolgálat volt. (MHBK 15.sz.Körlevél)

A Dél-Ausztrália-i Adelaide magyarsága 1975. december 20 és 1976. január 6-a között rendezte meg — két évi előkészület után a 3. Ausztráliai Magyar Találkozót, melyen a helybeli magyarság Ausztrália minden részéből, főként Melbourne-ből és Sydney-ből több száz főnyi honfitársat látott vendégül. A felnőtteket hasonló számban elkísérte magyar ifjúságunk is. A Megnyitó Est-et követő összejövetelek tetőpontja a nagy Ünnepi Hangverseny, a „Folklor Fesztivál” volt, a modern Festival

Theaterben. Magyarország nagy színpadra vetített térképe előtt hazánk tájegységei voltak bemutatva népviseletben és táncokban. Ezek érzékeltették, hogy néprajzi határaink messze túlhaladják a trianoni határokat, kultúrhatásunk pedig egybekapcsolja a Kárpátmedencét és szét-sugárizik egész Európára. A Találkozó kiválóan sikerült, a főrendező is és pár fontos összejövetel rendezője is bajtársaink közül került ki. A Találkozó védnökei között szerepeltek Dr. Jani István, Dr. Szentandrassy Elek, Újházy Dénes és Fadgyas László bs-aink is. (Ausztráliai Magyarság 1975. Dec. és U.M. 1976. II.17)

Európa

Komárom (Magyarország), Jókai Mór a nagy magyar mesemondóról születésének 150-ik évfordulóján az egész magyar világ megemlékezett. A régi Komáromban, a magyar gimnáziummal szemben állott valamikor egy ház, homlokán emléktábla:

E házban született

1825. február 18-án

JÓKAI MÓR

a nagy magyar mesemondó

Jókai, a legnagyobb magyar regényíró emlékére hozzuk az alábbi verset, mely Jókai születésének 100-ik évfordulójára írt Csehszlovákiában a komáromi magyar gimnázium egyik volt tanulója, felhasználván Jókai regénycímeit:

JÓKAI

„A jövő század regényét” megértük,
Jöttek utána bús „Hétköznepok”.
Reménnyel élünk mi „Gazdag szegények”,
Rablott kincsen a „Szegény gazdagok”.

„Aki a szívét a homlokán hordja”,
„Rab Ráby” módjára tengődik csupán,
„Arany ember”-nek keserves a sorsa
„A politikai divatok” után.
„Enyém, tied, övé” lett most az ország,
„Magyar előidőkből” nincsen napunk,
A „Csataképek” még előttünk állnak
S a „Szélcsend” alatt kisírjuk magunk . . .
Lesz-e idő, hogy kötünk „Még egy csokrot”,
Sok „Névtelen vár”, hogy gazdát cserél? . . .
„Öreg ember nem vén ember” — bizunk —
S „Kálnok utóda” szenved, tür, remél. —

Hová lettek a „Fekete gyémántok”?
S a Kárpátok büszke hegysora? . . .
Látod-e onnan Jókai az égből,

Hogy „Erdélynek” nincs már „aranykora?”
 „A köszívü ember” megtért „fiai”-hoz,
 „Magyar nábob” is — hej — kevés maradt . . .
 De „Egy az Isten” — s mi tudjuk, hogy él még
 A „Szabadság” a magyar „hó alatt”!
 Mester, ha Te most itt lennél közöttünk
 Enyhitenéd-e szívünk bánatát?
 Elmondanád-e hogy „Mire megvénülünk”
 Összeszedjük a szétszórt garmadát? . . .
 Te nagy szívednek ezüst hegedűjét
 Egy szebb jövőről zengene a húr,
 Végét jósolnád a „Szomorú napok”-nak
 Hogy nem lesz köztünk több „Új földesúr”
 Neved nagyságát gyermekinkbe oltják
 A magyar anyák édes csókjai . . .
 Öröm, dicsőség magyarnak születni,
 Mert magyar voltál Te is, Jókai!

(Fáklya, Warren, Ohio, USA.)

THIS PLATE, WHICH DOCUMENTS THE ETERNAL MEMORY OF THE 125th ANNIVERSARY (15 March 1848 — 15 March 1973) OF THE RESIDENCE OF GENERAL LAJOS KOSSUTH, THE GREAT HUNGARIAN FREEDOM FIGHTER AND HIS STAFF MEMBERS, WHO HAD FOUND A FRIENDLY SHELTER IN THE BREAST OF BROTHER TURKISH NATION, IN THIS HOUSE AT GUEST-LOVING CITY OF KUTAHYA, AND THE IMMORTALITY OF HISTORICAL TURO-HUNGARIAN FRIENDSHIP, HAS BEEN FIXED HERE BY PROF. KNIGHT IMRE TOTH (GRANDSON OF CHIVALRY GENERAL OF HUNGARIAN PRIME MINISTER LAJOS KOSSUTH 1848-1849), IN THE NAME OF HUNGARIAN NATION AND ON BEHALF OF "THE PRESIDENCY OF THE WORLD COMMITTEE OF 1956 HUNGARIAN FREEDOM FIGHTERS" FOUNDED AT THE WEST BY THE HUNGARIAN FIGHTERS WHO HAD FOUGHT BRAVELY IN HUNGARY IN 23 OCTOBER 1956 AGAINST PANSLAVIST-COMMUNIST INVADERS FOR THE LIBERTY OF THE FREE WORLD, ACTING AS PRESIDENT OF SAID ORGANIZATION.
 KUTAHYA, 15 MARCH 1973

ATHÉN (Görögország). A Nagy Konstantin Nemzetközi Lovagrend alapításának 720-ik évfordulóján, 1975 nyarán tartotta kongresszusát Athénben, mely összejövetelen Észak-Amerikát vitéz Darabont Ferenc főhadnagy tb. csendőr bajtársunk képviselte négy amerikai legfelsőbb vezetővel együtt. A Lovagrend célkitűzése az egész világra szóló vallás-szabadság biztosítása, a szegények, árvák, hazátlanok és menekültek megsegítése. Ezen a kongresszuson a Rend nagymérvű segítséggel járult hozzá a Ciprus-i menekültek felkarolásához.

Vitéz Darabont bs-unk, aki a Rend Észak-Kalifornia-i (USA) kerületének parancsnoka — ígéretet kapott, hogy az eddigi magyar menekült-ügy segítségén kívül még nagyobb támogatást és érdemleges juttatást kapnak a Rendtől a rab magyar nemzet hazátlanná vált menekültjei is. (V.D.F. 1975. XII.18)

ANKARA, (Törökország). Prof. Tóth Imre Ankara-i lakos, a Magyar Szabadságharcos Világszövetség ottani elnöke a '48-as magyar szabadságharc 125. évfordulójának emlékére, 1973. március 15-én, a török magyar baráti kapcsolatok kifejezésére emléktáblát helyezett el Kutahya-ban (Kis-Ázsia) annak a háznak a falára, ahol Kossuth Lajos, Magyarország kormányzója (1848-49) lakott családjával a török kormány meghívására 1849-1851-ig.

Prof. Tóth — mint 1975. április 30-án Ankarában kelt levelében írja — több mint 150 cikket írt idegen nyelven az emberi szabadságjogok megcsúfolásáról Magyarországon. Legutóbb „Sabah” c. 20.000 példányban megjelenő török újságban írt a szibériai fogolytáborokról, majd pedig az 1975. aug. 3 és 26-án megjelenő „Bizim ANADOLU” c. lapban írt cikket „Igazságot Magyarországnak” hitelesített aláírásával — vállalván minden felelősséget Istennel, Hazánkért, Szabadságunkért mindhalálig!”

MÜNCHEN (Bajorország). 1975. decemberében a Limburg-i (Heese-Nassau) egyházmegye 300.000 katolikusa kérte néhai Mindszenty József boldoggáavatási perének megindítását. A folyamodványt a Bonn-i pápai nuncius továbbította Rómába. (Ft.Dr.F.K. 1975. XII.20.)

Mindszenty József bíboros Mariazell-i kriptáját takaró kölapon mindig friss virág van. A temetéskor elhelyezett hatalmas MHBK babérkoszorú nemzetiszínű szalagján az alábbi felírás ma is olvasható:

**Magyar Hősnek örök hűséggel
a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége.**

VADUZ (Lichtenstein). Néhai Mindszenty József bíboros szellemi végrendeletét nyilvánosságra hozták. Az I. Rész Budapesten, az Egyesült Államok követségének épületében készült 1962. október 19-én, a II. Rész Bécsben (Ausztria) 1973. november 17-én. A végrendelet általános örököse a Bíboros által alapított 1972. óta Vaduzban székelő Mindszenty Alapítvány. Az alapítványi tanács tagjai, valamint annak elnöke dr. Gróf Batthyány Iván valamennyien a Bíboros akaratából bírnak tisztségüket. Az Alapítványi Szabályzat szerint a Mindszenty Alapítvány feladatkörébe tartozik:

1.) A Bíboros Emlékiratainak és egész szellemi hagyatékának gondozása.

2.) A kiadványokból származó jövedelmek és esetleges adományok átvétele, megőrzése és esetleges jövedelmeztetése.

3.) Az Alapítvány vagyonának jövedelméből a magyar egyházi és nemzeti intézményeket támogatni, amelyek a Bíboros végrendeletében megállapított és megjelölt szellemben tevékenykednek . . . „Életem feladataul tűztem ki, amit Isten segítségével Hazámban is és a számkivetésben is igyekeztem megvalósítani: Megtartani magyarságában és hitében népünket, különösen felnövekvő ifjúságunkat.” (Életünk 1975.XI.1.)

Afrika

JOHANNESBURG, DÉLAFRIKA. Délafrika kopogtat: Magyar vers, magyar imádság! 1956 után akció indult Johannesburgban a helyi r.k. Egyházközség elnökének kezdeményezésére. Célkitűzése az volt, hogy a külföldön felnőtt magyar gyermekek nyelvtudását és vallásos érzését ébrentartsa. Szülőkből alakított bizottság előtt osztották ki a nyerteseknek a díjakat. Ezt a mozgalmat szélesítette ki egész Délafrikára a Postakürt, azzal a módosítással, hogy minden résztvevő gyermeknek biztosítottak ajándékot: magyar címerrel sport inget, vagy tréning-ruhát. 1973-ban erkölcsi alátámasztást kapott a kezdeményezés az által, hogy Mindszenty bíboros áldását adta rá és javasolta, hogy az egész világon hirdessük meg a magyarok között.

„Ennek megszervezésére mindaddig nem kerülhetett sor. Most 1975 júliusában, hogy a Nemzetőr főszerkesztője közöttünk járt, sikerült részletesen megbeszélni a szervezést. Az európai magyar cserkészek már ebben a tréning-ruhában mentek el Torontóba (Ont.Kanada), amit egyesületünk egy névtelen tisztségviselője felajánlott. A továbbiakban felkérjük a szabad világban élő szülőket, tanítsák meg gyermekeiket magyarul a Miatyánk-ra és egy — legalább 20 soros — szabadon választott magyar versre. Minden 12 éven aluli magyar gyermek, aki a követelményeknek megfelelt, Egyesületünkön keresztül magyar címerrel ellátott sport inget, vagy tréning-ruhát kap. A vers és imádság elmondását a legközelebbi cserkész tisztnak, vagy annak hiányában a magyar lelkészek egyikének kell igazolnia. A kezdeményező reméli, hogy világakciójának a vártnál nagyobb sikere lesz, a mozgalomnak akad új mecénása is. A közérdekre való tekintettel kérjük a többi magyar lapot, karolja fel mozgalmunkat. Tisztelettel: Hungarian Association, P.O. Box 9318 Johannesburg, South Africa 2000. (Nemzetőr, München, Ny. Németország)”

Amerikai Egyesült Államok

Syracuse (N.Y.) A Volt Politikai Foglyok Szövetsége ügyvezető elnöke Helcz Tibor f. évi január 10-én levélben fordult a Kopenhága-i (Dánia) keleten bebörtönzöttek nemzetközi szervezete aligazgatójához, Mr. Ojvind Feldsted Andresen-hez, hogy dr. Tegzes Ernő szds. és dr. Binder

Gusztáv fhdgy, részére az Európai Tanács útján föltételes szabadságot eszközöljön ki. Kéri, hogy hasson oda, hogy a magyar kormány terjessze ki az amnesztia rendeletet a politikai bűncselekményekért kiszabott büntetésekre is.

Mindkét bajtársunk tudomása szerint a budapesti Gyűjtő Fogházban tölti életfogytiglani büntetését.

Az ügyvezető elnök ugyancsak kéri Mr. Andresen közbenjárását, hogy a szovjet-orosz kormány engedje szabadon és utasítsa ki — Szolzsenyicin és mások kiengedéséhez hasonlóan — a különféle büntetőtáborokban tartott szerinte 3.000 csendőr, 50 tiszt, 50 thtts-t, akik a háború vége óta ott raboskodnak. Kéri a szíves közbenjárást különös tekintettel a magyar szabadságharc 20-ik évfordulójára.

Kanada

CALGARY, (Alberta), A helybeli magyar egyházak és vezető egyesületek által életrehívott Mindszenty Emlékbizottság 1975. október 5-én este 7 órakor az Árpádházi Szt. Erzsébet Egyházközség Szt. István termében magyar nyelvű kísérelő szöveggel egybekötött vetítettképes előadást tartott néhai Hercegprímásunk életéről, működéséről.

Az előadás a Mindszenty Vándorzászló jelenlétében folyt le, melyet 1973. szeptember 19-én Montreálban áldott meg 1975-ben elhunyt Hercegprímásunk, azzal, hogy „az Ő zászlója járja be a világot és járuljon hozzá a magyarság egységének szolgálatához.”

A Vándorzászló eddig 23 helyen járt Európában, ott volt a München (Nyugat-Németország) melletti Königstein-i Európa-i Jubileumi Cserkészszabotázonon, valamint a Szabadvilági Magyarok Kongresszusán, Toronto-ban (Ontario, Kanada). Ott volt Mariazellben (Ausztria) és borította Alapítója sírját takaró kőtáblát a Szt. László kápolnában.

Az előadáshoz bevezetőt mondott Magas István bs. a Magyar Szabadságharcos Világszövetség kanadai elnöke.

Az előadás tiszta jövedelmét a később felállításra kerülő Mindszenty Emléktábla költségeire fordítja az Emlékbizottság.

CALGARY, (Alberta.) A magyar szabadságharc 19. évfordulójára a Kanadai Szabadságharcos Szövetség vendégeként Tollas Tibor bs-unk, író, a Nemzetör felelős szerkesztője és kiadója 1975. október 25-én Calgaryban önálló irodalmi est keretében mutatta be a Nemzetör kiadásában „Irgalmas Fák” címmel most megjelent verseskötetét és költőtársai költeményei után ismertette a Nemzetör munkásságát különös tekintettel a 19 éve rendszeresen 2 havonként megjelenő angol, német és francia kiadásokat. Másnap a Magyar Hősi Emlékmű megkoszorúzása után több mint 400 fő előtt méltatta 1956 jelentőségét és közkívánatra elszavalta híressé vált „Bebádogoztak minden ablakot” c. költeményét. Az ünnepség keretében felléptek a helyi művészek és cserkészek is. Magas István bs-unk a Magyar Szabadságharcos Szövetség kanadai elnöke zárta be az estét.

A bajtársi kapcsolatok ápolására Tollas Tibort külön estére hívta meg a MHBK, valamint a MSzSz helyi csoportja.

CALGARY, (Alberta). A Széchenyi Társaságnak a torontói (Ont. Kanada) egyetemi magyar tanszékre folyó gyűjtése február 29-én elérte a 230.000 dollárt. 70.000 hiányzik még ahhoz, hogy Hon.J.W. Pickersgill volt kanadai bevándorlásügyi miniszter kieszközölje az alapítványi tanszék felállításához az összeg másik felét a kanadai kormánytól. A Széchenyi Társaság ezévi rendes közgyűlését 1976. árpilis 3-án, tartja, mikor is ismertetni fogja további terveit is. (D.L.)

CALGARY, (Alberta). A helybeli magyar egyházak és egyesületek képviselői 1975. december 1-én az Árpádházi Szt. Erzsébetről elnevezett magyar r.k. templom Szt. István termében megalakították az 1976. év októberében tartandó Magyar Szabadságharc 20-ik Emlékévforduló rendező bizottságát. Elnökül a bizottság egyhangúlag Magas István bs-unkat, a Magyar Szabadságharcos Szövetség kanadai országos elnökét választotta meg.

Az ünnepi beszéd elmondását Tollas Tibor bs-unk a Nemzetör felelős szerkesztő és kiadója vállalta. Az Emlékünnep díszvédnökéül a bizottság Rt. Hon. John G. Diefenbaker országgyűlési képviselőt, Kanada volt miniszterelnökét kérte fel, aki a fölkérést elfogadta.

CALGARY, (Alberta) 1975. december 6-án este 7 órakor tartotta meg a Ravasz László Emlékestet a Kálvin Magyar Református Egyház Bocskai István köre az egyházközség Kossuth termében, melyet teljesen megtöltött Calgary város magyarsága.

A műsor keretében a közelmúltban elhunyt egyházfőnek a m.kir. Honvédséggel való kapcsolatairól beszélt Fülöpp József örgy. A MHBK kanadai főcsoportvezetője. Magyar és egyházi működéséről Nt. Becske Lajos lelkipásztor emlékezett meg „Mozaikok Ravasz László életéből” c. tanulmányával. Nt. Jerry Graham egyházmegyei felügyelő lelkész, valamint Calgary város polgármestere Rodney Sykes szerepeltek még a műsorban megemlékezvén dr. Ravasz László püspök működésének egyetememes jelentőségéről.

Hazai Magda zongoraművésznő zongoraszáma és vitéz Sebő Ernő bs. a Calgary-i MHBK csoport vezetőjének szavalatai igaz művészi élményt nyújtott. A közönség teljes elismeréssel és lelkes tapssal jutalmazta a gondosan előkészített és sikeresen megrendezett emlékestet.

A közönség önkéntes adományait a Kálvin Magyar Református templomban később elhelyezendő Ravasz László emléktábla költségeire fogják fordítani. K.F. J.

Tollas Tibor Kanadában

Kanada magyarságának 7 évi szünet után újból alkalma volt Tollas Tiborral találkozni. Az 1956-os forradalom 19-ik évfordulója alkalmából 1975. október 26-án ő volt az ünnepi szónok a calgaryi emlékünnepe-lyen. Ezt megelőzően, majd Calgary után, más kanadai városokban is az 56-os ünnepségek vendégként és főszereplőjeként hívták meg.

Venezuelából jövet Torontóban, Montreálban, Edmontonban, Vancou-verbén, Lethbridgeben látogatta meg a Szabadságharcos Szövetségeket. Természetesen a többi magyar szervezettel való szoros kapcsolat felvé- telére is újból sor került. Calgaryban az egyházak, MHBK, MKCsBK, Széchenyi Társaság vezetősége és tagjainak meghívására előadásokat tartott és baráti megbeszéléseket folytatott.

Október 25-én este tartotta önálló irodalmi estjét, melyen legújabb verses kötetéből, az „Irgalmas Fák”-ból olvasott föl.

Mind írói estjén, mind pedig az emlékünnepe-lyen — annak ellenére, hogy a postás-sztrájk miatt meghívókat nem küldtek — igen szép számban jelentek meg a helybeli magyarok. Azok, főleg fiatalok, akiknek még nem volt alkalmuk Tollas Tibort megismerni, most találkoztak vele, mint költővel és mint hazafival.

A hazai rendszer nyomására évekkel ezelőtt rászórt rágalmak, ame-lyek közben hivatalos megcáfolást nyertek, most azok szívében és lel- kében is szertefoszlottak, akik esetleg némi hitelt adtak az emigráns vezetők befeketítését szolgáló hazai mesterkedéseknek.

Mindenki, aki a két ünnepségen részt vett, mély szeretettel és barát- sággal fogadta Tollas Tibort. Újból meggyőződünk arról, hogy nála önfeládozóbb, lelkesebb propagálója a magyar ügynek itt Nyugaton nem is akad.

Elmélyült, lecsillapodott költészete az írói est bemutatásában, majd a másnapi ünnepélyen tapasztalt izzó, meg nem alkuvó, egész életét betöltő hazaszeretete, fajtája iránti aggódása és törhetetlen munkabírása a magyar igazság propagálása érdekében mindannyiunkat lelkiismeret kutatásra és mea culpazásra kényszerített.

Mi mit teszünk, vagy tettünk az elmúlt évek során fajtánkért és igaz- ságáért? Miért fásultunk el, mikor a Tollas Tiborok életüket égetik el pernyi pihenés és kényelem nélkül? Tollas amellet, hogy a világot járja, távol lévén családjától és otthona kényelmétől, hogy a lassan mindent elfeledni készülő magyarságot újból és újból felriassza, a Nem- zetört is szerkeszti.

A Nemzetör (melytől a détente-os nyugatnémet kormány a kb. évi 10.000 dollárnak megfelelő eddigi támogatását megvonta) további fenn- tartása és megjelentetése most kizárólag a szabad világban élő magya- rok támogatásán alapszik. A kanadai magyarok büszkén mondhatják — Tollas Tibor jelentése szerint, — hogy nem sajnálták az anyagi áldo- zatot és számtalan előfizetést és alapító tagságot vásároltak.

A Nemzetör jelenleg magyarul, németül, franciául, angolul és leg-

ujabban — egy lelkes magyar anyagi segítsége folytán — kínaiul jele- nik meg, világrészeket átfogó nagy emigrációs havi újság.

Kiadásában jelent meg legújabban Yves de Daruvár Trianonról írt francia nyelvű könyve, angolul: The tragic fate of Hungary, mely ko- moly visszhangra talált főleg francia politikusok körében. Megjelentette még a Nemzetör: Szoltsenyicin: Gulag szigetecsoport c. könyvét magya- rul és Tollas Tibor legújabb verseskötetét: Irgalmas fák címmel. Ugyan- csak kiadta a magyar 56-os börtönköltők verseit angolul, valamint külföldi költőknek az 1848-49-es szabadságharcról írt költeményeit egy hét évig tartó kutatás és gyűjtés eredményeként.

Ezek a könyvek mind-mind egy jajkiáltás az alvó és részvétlen Nyugat felé: Vigyázzatok, mert ha nem vigyáztok, nálatok is „bebádogoznak minden ablakot!”

Tollas, ezt a már számtalan nyelvre lefordított világhíres költemé- nyét mindkét calgaryi esten személyesen szavalta el a közönség köve- telésére. Szavalása után felállva, percekig ünnepelte a hallgatóság. Nem csak őt, a költőt személyesen, hanem főleg azt a visszavarázolt magyar öntudatot köszönte meg, mellyel újból megajándékozott bennün- ket: 1956 igazi hangulatát, lelkesedését, fájdalmas könnyeit gyújtotta lelkünkbe és szemeinkbe. Példát és hitet mutatott, erőt adott, hogy feleb- redve fásultságunkból rádöbbenjünk ismét az otthon élőkkel szembeni kötelességünkre: Élesszük és hordozzuk a fáklyát, melyben '56 tüze lobog és a magyarság nagy forradalmának 1976-ik év 20-ik évforduló- jára összefogva, világraszóló ünnepségekkel szóljunk a világ lelkiis- meretéhez!

Miskolci Panulics Lajos:

(Stirling, Alta, Canada)

Levél a múlt év november 9-én Lethbridgen megjelent
Tollas Tiborhoz

Eljöttél . . .

Jöttél . . . elmentél . . . egy röpke pillanat.
Mit köztünk töltöttél . . . csak egy villanat.
Mégis mily sok volt; mert Téged vártunk.
Ezért volt az, hogy . . . szívünkbe zártunk.

Év-hullások közt ordított a gaz
Te benned eljött végre az igaz.
Új ígét hintve a szíveinkbe,
Csillogó reményt bús lelkeinkbe.

Kit éjszakáknak zordon sötétjén,
Kuszáló utak nehéz göröngyén,
Kutattunk . . . vártunk . . . létezni véltünk;
Hogy soha nem jössz, csak attól féltünk.

De eljöttél, s nem hiába vártunk.
És ott a teremben ahogyan álltunk;
Belőled áradó mágikus villanatot,
Amire vártunk . . . ez volt a pillanat.

(Kanadai Magyar Újság)

Calgary (Alberta). Vitéz Duska László szds. a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége központi vezetőjének helyettese az ausztráliai bajtársak meghívására ez év május végén, feleségével együtt 3 hetes látogatásra érkezik. Május 30-án Sydneyben, június 6-án Adelaideben és 13-án pedig Melbourneben vesz részt a Hősök Napjának megünneplésében. Vitéz Duska szds. bs-unk, aki egyben a Széchenyi Társaság Nevelésügyi Bizottságának is vezetője, keresni fogja a találkozást a MKCsBK ottani csoportjainak vezetőivel is. Kívánunk kellemes utazást, sok sikert és szerencsés hazaérkezést Mindkettőjüknek.

Bajtársi hírek Ifjúságunk az élen

TISZA:
(A költő volt ht. r.k. táborigazgató;
főtörzsőrmester fia, csendőr gyerek.)

A csendőr

Sok sok, régi emlék, jut eszembe nékem,
Abból az időből, hol gyermekként éltem.
Sorban veszem sokszor, az évek múlását,
Az első huszonöt év, mese szép világát.

Nyugalomban éltünk, csendben, békességben,
Nem zavarták álmunk, nem voltunk veszélyben.
Vajon ki vigyázott, álmunkra, házunkra?
Szélben és viharban, hideg éjszakákban.

Minden becsületes, magyarnak barátja,
Csak a csendőr járőr, vigyázott álmunkra.
Csak a gazemberek! bűnösök!! tolvajok!!
Nem szerették soha, a tollas kalapot.

Pedig nem csinált mást, mint népét szolgálta,
Hítnek, becsületnek, volt csak hű barátja.
Bátran állt őrt mindég, nappal, egész éjjel,
Sokszor szembe nézett, száz, meg száz veszéllyel.

Harcolt a hazáért, életét áldozta,
Becsületnek élt csak, ezt, esküben fogadta.
És mi ezért mindég, büszkék vagyunk rátok,
Ti Magyar Csendőrök, hűségese barátok.

És ha egyszer újra, felcsendül a nóta,
Háromszínű zászlónk, leng majd csak hazánkba,
Vissza vár ölelve, édes hazám népe,
És ez lesz minden csendőr, hűségének bére.

Dr. Felsőöry Attila, Duarte-i (Cal. USA.) orvos, a City of Hope National Medical Centre idegsebészeti osztályának vezetője, honvéd alezredes fia, levélben tiltakozott a McGraw-Hill nyomda kiadásában a „Flags through the Ages and across the world” c. könyvben Magyarország történelmének, zászlójának megkülönböztető rövidséggel és valótlan sággal közölt ismertetése ellen.

Dr. Whitney Smith-hez, a Winchester-i (Mass.USA) Flag Research Centre intézet ügyvezető igazgatójához 1975. december 29-én kelt levelében Dr. Felsőöry a cikk félrevezető és valótlan állításával szemben tudomására hozza Dr. Smith-nek, hogy ha 1919-ben három hónapig kommunista diktatúra is terrorizálta Magyarországot, a nemzet végül is helyreállította a törvényes rendet, a közel ezer esztendő királyság maradt. 1945 óta azonban az ország ma is szovjet orosz katonai és gazdasági megszállás alatt van. Ősi címere, melyben a piros, fehér a honfoglaló magyarok zászlója, a zöld szín pedig keleti örökségünk, — melyről egy képet Dr. Felsőöry mellékel leveléhez. — Zászlója tehát meg nem változtatható amíg a nyugat államaihoz hasonlóan Magyarország is vissza nem nyeri szuverénitását.

Végül Dr. Felsőöry találóan mutat rá a könyv nem leplezhető részrehajlására és orientációjára, amikor a Szovjetunió lakosságának állítólag 20 milliós világháborús veszteségét egy egész oldalas képpel adja hírül anélkül, hogy csak a legutóbbi 1956-os szabadságharc magyar veszteségeiről még csak meg is emlékezett volna.

Papp Gábor, okleveles mérnök, Milwaukee-i (Wisc.USA) lakos, Papp Lajos m.kir. csendőr főtörzsőrmester fia a Wisconsin-i egyetemen a gépészmérnöki szakon kiváló eredménnyel további képesítést nyert. Utána hamarosan állást is vállalt szakmájában. (F.J. Milwaukee, (Wisc.USA.) lakos, Papp Lajos m.kir. csendőr főtörzsőrmester fia a Wisconsin-i egyetemen a gépészmérnöki szakon kiváló eredménnyel további képesítést nyert. Utána hamarosan állást is vállalt szakmájában. (F.J. Milwaukee, Wisc. USA.)

Balogh László, Calgary-i (Alberta, Canada) lakos, vitéz Balogh József főhadnagy bs-unk fia a Calgary-i Dél-Alberta-i Tartományi Technikai Intézet két éves elméleti és gyakorlati tanfolyamának sikeres elvégzése után 1975. június 20-án az alapozási technika és építkezési szakon oklevelet nyert. Azóta munkavezetőként dolgozik a Calgary melletti Carsland község határában a Foster Wheeler Ltd. cég ipartelep építkezésénél.

Dr. Vida László Chicago-i (Ill. USA.) lakos, Vida József őrmester bs-unk fia a Chicago-i Loyola Egyetemen nyerte el fogorvosi diplomáját és szájsebész szakorvosi képezését is 1975. augusztus hónapban. (J.P. 1975.XII.17)

Prof. Szabó Dénes, Montreal-i (Quebec, Kanada) lakos, társadalomtudományi tanulmányainak elvégzése óta a Montreal-i Egyetemen a bűnözés-tan tanára, az összehasonlító bűnözéstan nemzetközi központjának vezetője, Szabó Jenő alezredes bs-unk fia a Montreal-Matin napilap 1975. november 12-iki számában ismertetést adott társadalmunk mai helyzetéről. Prof. Szabó megállapítja, hogy a bűnözés társadalmunkban ma már ijesztő méreteket ölt és 1969 óta állandóan emelkedő tendenciát mutat. Különösen, mióta az erkölcsstelenség hódít és az édesanyák a gyermekek nevelése helyett állást, befolyást és az elismerést családon kívül keresik — emelkedett meg jelentékenyen a nők bűnözési statisztikája is.

Ez ma különösen az Egyesült Államokban állapítható meg, mondja Prof. Szabó, de itt Kanadában, hol a viszonyok sokban hasonlóak, 15 év alatt ugyancsak bekövetkezhetik. A bűnözés tana és a társadalomtudomány egymással kapcsolatosak, s így hozzánk, régi mesterségünkhöz, a bűnüldözéshez közel állanak.

Jóleső érzéssel gratulálunk Prof. Szabónak a szép képezéshez és az elért beosztáshoz abban a reményben, hogy megállapításai az illetékesekhez is eljutnak és azok felfigyelnek rájuk időszerű intézkedések idejében való megtétele érdekében.

Fazekas Antal Lajos, Calgary-i (Alberta, Kanada) lakos, Fazekas Lajos csendőr bs. fia az Alberta-i Egyetemen Edmontonban 1975. május 29-én okleveles erdészi képezést (B. of Sc. in Forestry) nyert. Jelenleg a Calgary környéki Bow River kerületben vállalt alkalmazást.

Dr. Reilly Györgyné, szül. Dr. Szathmáry Emökét 1976. évben a kanadai antropológusok szövetsége elnökévé választotta. Ilyen minőségében fog részt venni az antropológiai világkonferencián a Gloggnitz (Semmering) melletti Burg Wartenstein-ben, Ausztriában, honnan majd igyekszik ellátogatni a Nyugat-Magyarország-i (ma: Burgenland) falvakba is, hogy magyarokkal is beszélhessen és fajtájukat megfigyelje. (V.K.K.)

Ifj. Szabó Gellért, (Calgary, Alberta) id. Szabó Gellért hdgy bs-unk fia 1974-ben a Calgary-i Egyetem Természettudományi Karán nyert oklevelet, mint halbiológus (B.Sc. in Fish Biology). Jelenleg Alberta halállományának védelmét szolgáló környezettanulmányt végez a Montreal Engineering Company mérnöki tervező vállalatnál.

Örömmel és büszkén gratulálunk fiaink által elért szép eredményhez, s kívánunk további előrehaladást és szép sikert mindannyiuknak.

Születések, házasságok

Dr. Reilly György és felesége született Dr. Szathmáry Emökének Hamiltonban (Ontario, Kanada) 1975. december 30-án kis fia született, aki a keresztségben Géza, Arthur György keresztnévet kapta. Őszinte szerencsekívánatainkat küldjük a szülőknek és a nagyszülőknek is. (v.K.K.I.2,1976)

Sipos János m.kir. csendőr őrmester a volt kassai VIII. csendőr kerület máramarosszigeti osztály állományába tartozott bajtársunk, Pittsburgh-i (Pa. USA.) lakos leánya Gizella 1974. május 9-én Pittsburghban házasságra lépett a Pittsburgh-i Wiltmann hirdetővállalat elnök tulajdonosa és feleségének fiával W.B. Wiltmann-nal. Gizella, aki előzőleg a helybeli Duquesne egyetemen a jogi karon szerzett oklevelet, a nászút után a Harvard Egyetemen (Cambridge, Mass. USA) folytatja tovább férjével együtt jogi tanulmányait.

Sipos János őrmester bajtársunk Attila fia 1975. augusztus 25-vel a Washington-i (D.C. USA) Georgetown egyetem kereskedelmi karára iratkozott be, ahol a nemzetközi kereskedelem tantárgyait vette fel tanrendjébe. (v.b.T.E.1976.I.24)

Fadgyas László főhadnagybs-unk Kernács Judit úrnővel 1975. július 28-án Geelong-ban (Victoria, Ausztrália) házasságot kötött. (A.P.)

Ifj. Kovács András, Kovács András őrmester bs-unk fia és Horváth Katalin úrnő 1976. január 24-én az Immaculate Conception templomban Hawthorne-ban (Melbourne, Victoria, Ausztrália) örök hűséget esküdtek egymásnak.

Vitéz Szathmáry Kara, M.Sc., és feleségének 1976. február 20-án Cowansville (Quebec, Kanada)-ban Dezső-Kristóf-Draco (Sárkánycsillagzat a világtűzben) utónevű kisfia született. (v.K.K.)

Gratulálunk és szerencsét, sok meghitt boldogságot kívánunk a fiataloknak és a kedves Szülőknek is.

Tagfelvétel, elismerés, képezés

PITTSBURGH, (Pa. USA) A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Község Vezetője 1975. december 15-én kelt elhatározásával:

Dicsérő Elismerését adományozta: Rákóczi János m.kir. csendőr szkv. főtörzsőrmesternek (Toronto, Kanada), aki több mint 20 éven át kiválóan látta el a helyi csoport pénztárosi munkáját. Emellett Rákóczi főtörm. tagja volt a MKCsBK Központi Vezetőségének és később az Ügyvezető pénztári bizottságának. A Dicsérő Okiratot v. Kövendy Károly szds., volt ügyvezető adta át Rákóczi főtörmnek a Toronto-i Csendőrnapon.

A MKCsBK tagjai közé beiktatta és Tiszteletbeli Csendőrré nevezte ki: Szilágyi Dezső m.kir.szkv. huszár őrnagy (New Brunswick, N.J., USA.), Dr. Sanguszko-Formhals Robert herceg USA-beli őrnagy, nemes baranchi Tamáska István m.kir. tüzérszázados (1959 óta az MKCsBK

tiszteletbeli tagja), dr. Primor vitéz Kézdy Vásárhelyi Béla m.kir. tart. huszár hadnagy, Markos Gyula m.kir. hadnagy, valamint ONSLOW R. William kanadai hadseregbeli őrnagy; bajtársainkat.

CLEVELAND, OHIO, USA. Az 1975. november hó végén lefolyt III. Magyar Kongresszus keretében tartotta meg az Árpád Akadémia diszülését, alapításának 10. évfordulóján, 1975. november 30-án.

Az Árpád Akadémia a szabadföldi magyar tudósok, írók és művészek legmagasabb szintű tudományos intézménye. A diszülésen dr. Somogyi Ferenc, egyetemi tanár, főtitkár mondott emlékbeszédet a Magyar Tudományos Akadémia fennállásának 150. évfordulója alkalmával.

A műsor további részének keretében tartották meg akadémiai székfoglaló előadásukat az újonnan meghívott tagok, köztük vitéz baranchi Tamáska Endre szds. bs-unk, kinek „Öseink művészete” c. tanulmánya került bemutatásra és ismertetésre. Egyéb tevékenységei: 1975-ben Pittsburgh-ban (Pa.USA) február — március hónapokban önálló kiállítás keretében mutatta be 18 aquarell képét, augusztusban Los Angelesben (Cal. USA) két szobrász munkájával vett részt a Magyar Képzőművészeti Kiállításnak a „200 éves Amerika” ünneplésére rendezett tárlatán, elkészítette Dr. Gömörly Sámuel Pittsburgh-i orvos relief arcképét, aki közel 50 éven keresztül volt a Pittsburgh-i Egyetem Magyar Szobájának az elnöke, a bronz relief portait-t az egyetemen helyezték el. Vezető bajtársunknak őszintén és szeretettel gratulálunk és kívánunk neki további szép sikert és elismerést. (Kanadai Magyar Újság, 1975. XII.19.)

TORONTO, ONT. KANADA. A legrégebb és legismertebb egyházi lovagrend, a Máltai Lovagrend (Johannita rend) amerikai ága 1975. évi július 4-én az anglikán St. James Székesegyház Szent György kápolnájában tagjai közé meghívta és lovaggá avatta Máltai Lovag vitéz Hamvas József szkv. hmtk. százados, okleveles mérnök tb. csendőr bajtársunk feleségét, született felsőcsernátoni Végh Klárát kimagasló társadalmi és szociális tevékenysége elismeréséül. Tb. csendőr asszonyunknak szívből gratulálunk!

Kanadában szokásos, hogy a háztulajdonosok a karácsonyi ünnepekre házukat kívülről is kivilágítják apró színes lámpácskákkal és ezekből jut a ház előtti fenyőfákra is. Urbin János csendőr bs-unk és Felesége ez évben is utcájukban az első díjat nyerték Victoriában (British Columbia, Canada) házuknak igazi karácsonyi hangulatú izléses és művészi kivilágításáért. (v.H.J.)

Urbin János csendőr bs-unk és Felesége (Victoria, B.C., Kanada) átveszik a karácsonyi ház-diszítési verseny nyerteseiként a Vándordíjat 1975. decemberében

Az új tagoknak, valamint az elismerést illetve első díjat nyert bajtársainknak őszinte szerencsekívánatainkat küldjük és szívből gratulálunk.

Betegségek, felgyógyulások

Vitéz **KIRÁLY GYULA** ezredes úr (Sao Paulo, Brazília, Dél-Amerika) a MKCsBK örökös tb. vezetője jobban érzi magát, de az olvasás és írás most is kimeríti. Bal szeme világának megmentéséért továbbra is kezelés alatt áll. Szeretettel kívánunk Ezredes Úrnak jó egészséget és hogy a kezelés sikerrel járjon, s hogy erre a B.L-ünkre is megkaphassuk mielőbb észrevételeit. (V.K.Gy.1976.I.5.)

KISS SÁNDOR főtörzsőrmester, Lake Geneva (Wi. USA.)-i lakos bs-unk betegsége már annyira javult, hogy beszédét meg lehet érteni és bottal már járni is tud. A jó Isten segítse mielőbb felgyógyulni (J.P. 1975. XII.17)

SZÉL MIKLÓS főtörzsőrmester, New York-i N.Y. lakost kb. 2 hónappal ezelőtt operálták nehéz szemproblémával. Bajtársunk feleségével él New York-ban, s bár anyagi gondjaik nincsenek, mégis mindkettőjüket megviselte a súlyos betegség. Gyógyulást és teljes jobbulást kívánunk.

SIMON ALBERT őrmester, Port Colborne, Ontario-i lakost, aki 25 éve dolgozott az International Nickel Company-nál, 1974. február 1-én munkahelyén súlyos szerencsétlenség érte. Bajtársunk súlyos idegsérülést

szenvedett. Azóta csak kerekesszékekben és egyéb segítséggel tud járni. A kórházból már régen kikerült és otthon van saját házában felesége, családja gondos, figyelmes ápolása alatt. Bajtársunk kétszer kap hetenként kezelést, s orvosai megállapítása az, hogy olyan erős akarattal rendelkezik, hogy remény van a teljes felgyógyulására. (Mindannyian kívánjuk teljes felgyógyulását. Szerk.) (L.M.Port Colborne, Ont., 1976.II.2)

Vitéz KÖVENDY KÁROLY szds. Etobicoke, Ontario-i (Kanada) bajtársunk a B.L. 1975. június 30-iki száma 97 oldalán is írott idegkimerültségéből felépült és állapotát az 1976. január 14-iki orvosi vizsga szerint gyógyultnak mondotta Dr. Nagy Zoltán o.hdgy., a torontói csendőrök orvosa. Vérnyomása 140/80 és a két éves diétával ereiből eltűnt a koleszterol (Zsir). A szívroham veszélye elmúlt. V. Kövendy bs-unk továbbra is vezeti és fejleszti a múzeumot és a kapcsolatos intézményeket, melyeknek megtekintése felejthetetlen élmény és megható találkozás lassan feledésbe tűnő hazai emlékeinkkel. Változatlanul várja bajtársaink látogatását.

BEÓTHY KÁLMÁN cso.ezds. özvegye (Malvern, Pa., USA.) jobbkarjáról lekerült a csuklótörés miatt könyökig érő gipszkötés . . . ,ha véletlen az autóforgalom nincs tilosra állítva akkor — írja levelében — a legforgalmasabb útvonalon a Philadelphia-Washington szakaszon, két-séges, hogy életben maradtam volna-e? A B.L-t megkaptam. Köszönöm jókívánságaikat. Nagyon tetszett az első lap minden betűje, amíg olvastam a nagy családi közösségben oly jól érzem magam. Kívánok a csendőrökért rajongó szívem minden szeretetével sok sok sikert.” (1976.III.11)

Bajtársainknak és hozzátartozóinknak jobbulást, erőt, egészséget és teljes felgyógyulást kívánunk.

Halottaink

ROMANELLI GUIDO, az olasz hadsereg állományába tartozó ny.á. ezredes 1919-ben Budapesten az olasz katonai misszió vezetője, számos olasz és magyar kitüntetés tulajdonosa, a Vitézi Rend tiszteletbeli tagja, a Magyar Nemzeti Vándorzászló Fővédnöke, a Sz. László Társaság Érdemkeresztjes tagja, stb., 1973. november 22-én Grauglio-ban 97 éves korában elhunyt.

Sienában született 1876. március 15-én és a Torino-i katonai Akadémia elvégzése után belépett az olasz hadseregbe. 1919-ben, mint az olasz katonai misszió vezetője Budapesten erélyes fellépésével a proletár diktatúra több tervezett vérengzését akadályozta meg.

A magyarság önzetlen és igaz barátja lett. 1922-ben látogatása alkalmával Budapest társadalma diszkard átadásával ünnepelte, s a Főváros a Ludovika melletti utcát az ő nevére nevezte el. Mellszobrát Strobl Alajos készítette el, mely a Ludovika Akadémia partján állott az 1945 utáni időkig.

Élete végéig nem szünt meg írásban és szóban hirdetni a Trianon-i

és a Párizs-i békediktátumok igazságtalanságait és Magyarország helyreállításáért harcolni. 1966-ban megjelent könyve a gyászos korszaknak egyik leghitelesebb bizonyítéka marad. Neve a magyar történelem lapjain és a magyar szívekben örökké élni fog. (Virrasztó, 1974. júl.)

SÁROY KÁLMÁN, m. kir. csendőr ezredes, a volt kassai m.kir. VIII. csendőr kerület parancsnoka Budapesten 1975. nyarán elhunyt. (B.F.-né, v.K.K. 1975. XII.5.)

TERESKEY JÓZSEF, m. kir. csendőr zászlós, a Buenos Aires-i (Argentina, Dél-Amerika) csoport tagja tüdőrákban 56 éves korában elhunyt. A háború után 10 évig tartó orosz fogság, majd az utána otthon kapott börtönbüntetés nagyon megviselték.

1956 után Argentínába vándorolt ki, ahol nemcsak bajtársai szeretetét nyerte el, hanem a társaságban is közkedvelt lett kedves egyénisége miatt. Magyar ügyekben, bajtársai segítségével példaadó volt. Barátai, bajtársai nevében Dr. Képiró Sándor szds. bs-unk a Buenos Aires-i csoport vezetője búcsúztatta és mindannyiunk őszinte részvételét kifejezve helyezte el a MKCsBK koszorúját ravatalára. (v.V.F. 1975.IX.3.)

SZABÓ KÁROLY, m. kir. csendőr zászlós Geneve-ben (Svájc) 1975. szept. 13-án 74 éves korában elhunyt. A háború végéig mint a budapesti Központi Híradó és Nyomozó alosztály szolgálatvezetője teljesített szolgálatot. Igazi bajtárs, melegszívű felettes és igazságos előljáró volt. Felesége, két leánya, azok családtagjai, húga az Óhazában, valamint kiterjedt rokonsága és barátai gyászolják. Bajtársai, az Óhaza határain belül és kívül szívükbe zárták „Karesi Bá-t” és szeretettel őrzik meg emlékét. (A.F.1976.I.3)

ERDEI LÁSZLÓ, m.kir. csendőr alhadnagy Ceglédén, a városi közkórházban 84 éves korában még 1971-ben meghalt. A háború végéig mint a szentesi szárny 2. szakaszparancsnoka szolgált. Feleségét már előbb elveszítette, gépészmérnök fia Nyugatnémetországban él. (v.K.K.1976. XII.11.)

KURUCSAY JÓZSEF m.kir. próbacsendőr, a Szent László Lovagrend tagja 53 éves korában Sao Paulo-ban (Brazília, Dél-Amerika) vérmérgezésben meghalt. Gyászolja családja, a Sao Paulo-i csoport, akik 1975. szept.6-án kísérték örök nyugalomra. Ő volt a csoport legfiatalabb tagja és ő mentette ki derekára csavarva a csendőr zászlót, mely tettéért és további magatartásáért vétetett fel a Szent László Lovagrendbe. A csoport ma is őrzi és ereklyeként tiszteli a zászlót, melyet az utolsó Szt. István napi körmenetben még büszkén vitt Kurucsay József próbacsendőr.

Vitéz BALOGH JÓZSEF a volt m.kir. légi erők főhadnagya, bajtársunk felesége, született baktai Egry Zsuzsanna Calgaryban (Alberta, Kanada) 1975. november 25-én 51 éves korában váratlanul elhunyt. Családjáért élő, áldozatos lelkű hűséges feleség, gyermekeit rajongásig szerető édesanya, öntudatos fajtánkért fáradhatatlanul dolgozó és kiálló magyar asszony fájó elvesztését élettársa, két gyermekén kívül az Óhazában és azon kívül élő rokonai, jóbarátai gyászolják.

Ft. Horváth Miklós, Nt. Beske Lajos búcsúztatták el Calgaryban,

1975. december 1-én honfitársai, tisztelői, barátai, valamint az MHBK és helyi csoportunk bajtársainak őszinte együttérző részvéte mellett.

Néhai **ZOLTAY MIKLÓS** m.kir. folyamőr ezredes özvegye, Zoltay Miklós hadnagy, okleveles mérnök édesanyja 88 éves korában Torontóban (Ont. Kanada) 1975. augusztusában elhunyt. (v.K.K. 1975.VIII.14)

SIPOS JÁNOS m.kir. csendőr őrmester fia, ifj. Sipos János a Georgetown egyetem (Washington, D.C. USA.) jogi karának hallgatója 1975. év nyarán, 21 éves korában Pittsburgh-ban (Pa.USA.) súlyos betegségben hirtelen elhunyt. A szép reményekre jogosító igen jó képességű 3. éves egyetemi hallgató a külügyi tárgyakat hallgatta, mert a diplomáciai pályára készült. Vizsgáit mind kitűnővel tette le, (a Dean's List-en volt végig) mikor hirtelen halálával a szép remények mind meghiusultak. Őszinte együttérzéssel osztozunk a Család s a rokonság gyászában. (v.b. T.E.1976.I.24.)

HALMÁGYI LÁSZLÓ Toronto-i (Ont. Kanada) villamossági vállalat társtulajdonosa, honfitársunk, csendőr barát, számos magyar célú ösz-szejövetel és törekvések lelkes támogatója Torontóban 1975. november 9-én 62 éves korában tüdőrákban meghalt.

Temetésén, november 11-én Nt. Seress Ödön lelképásztor méltatta életét, munkásságát és búcsúztatta el a gyülekezet nevében megható szavakkal és érzéssel, melyet a Székely Himnusz eléneklése követett. Koporsóját csendőr barátai vitték a sírhoz.

Vitéz UGRAY GÁBOR, m.kir. csendőr alezredes, több Dicsérő Elismerés, az I. osztályú Ezüst Vitézségi Érem stb. tulajdonosa még 1974-ben Budapesten elhunyt. Előbb halálra ítélték, majd 15 évre változtatták, melyet kitöltött. Több nyelv tudása miatt múzeumőr-i munkát kapott a volt Királyi Vár-ban. (B.L. Norwalk, Ohio, USA)

Özvegy nemes battyáni Paksy-Kiss Tiborné, az utolsó kolozsvári csendőr kerületi parancsnok felesége Budapesten, 1976. január 12-én elhunyt.

Elhunyt Bajtársainknak, bajtársaink eltávozott Hozzátartozóinak adjon a Mindenható békességes pihenést. A gyászoló Családnak, az ittmaradt Hozzátartozóknak pedig őszinte együttérzésünket és bajtársi részvételünket fejezzük ki.

Néhai Abay (Mildschutz) Kálmán ezredes 76 éves korában München-i (Ny.Németország) dolgozószobájában.

Néhai Abay ezredes temetése Münchenben 1975. febr. 26-án (B.K. 1975 1-6 szám 41 oldal)

Néhai Kurucsay József próbacsendőr Sao Paulóban (Brazília) az 1975. évi Szt. István napi körmenetben az általa megmentett csendőr zászlóval (a baloldalon) Meghalt 1975. szept. 6-án 53 éves korában

Értesítések

Könyvismertetés

MAGYARORSZÁG HONVÉDELME A II. VILÁGHÁBORÚ ELŐTT ÉS ALATT (120-1945). Kiadta és sajtó alá rendezte dálnoki Veress Lajos vezérezredes, Münchenben, Szövetséges Német Köztársaság, Európa, 1972-ben három kötetben, összesen 1.254 oldalon, kemény vászonkötésben. Ára 30 dollár.

Tárgyalja Magyarország katonai, gazdasági, hadiipari és politikai helyzetét a két világháború közötti időben, ismerteti országunk sorsára döntő elhatározásokat, az 1. 2. és 3. magyar hadsereg felállítását, hadműveleteit, az ország önállóságának visszanyeréséért folytatott küzdelmünket, végül a Honvédség helyzetét a II. Világháború végén.

A Szerkesztő Bizottság vezetője Veress vezds. az I. Világháború előtt, alatt és után csapattiszti beosztásban, majd a vezérkari iskola elvégzése után az 1. Páncélos hadtest parancsnoka, kolozsvári hadtestparancsnok, majd a 2. Erdélyi Hadsereg parancsnoka volt. 1945-ben internálják, a népbíróság halálra ítéli, melyet 15 évi fegyház büntetésre változtattak át. 1956-ban a szabadságharcosok szabadítják ki. Jelenleg Angliában él.

Az I. kötet első rész tárgyalja Magyarország helyzetét a Trianon-i béke aláírása után, külpolitikai tájékozódását, a magyar haderő kiépítését, átszervezését, az elvesztett területek egy részének visszaszerzését és belépésünket a II. Világháborúba. A második rész ismerteti hadiiparunkat és adja a magyar légi erők rövid történetét.

A hadrakelt seregtestekhez beosztott csendőreinkről, akik először az arcvonal mögötti terület fenntartására lettek rendelve Veress vezds. elismeréssel emlékezik meg, s írja, hogy . . . ” kötelességérzéstől áthatott támaszai voltak a parancsnokoknak. Az arcvonal mögötti terület rendjének fenntartása jórészt az ő vállakon nyugodott. Öntevékenységük, megbízhatóságuk példa nélkül való. Ott, ahol csendőr állt őrt, nyugodtan alhatott az ember. A hadihelyzet romlásával a kiürített területek csendőrségét harci egységekbe vonták össze, s mint ilyen, a harcban is mintaképe maradt az önfeláldozó katonának . . . ”

A II. kötet foglalkozik Magyarország önállóságának elvesztésével, a megszálló erők harcaival, az 1. Hadsereg Oroszország-i és Lengyelországi hadműveleteivel.

A III. kötet tárgyalja a 2. Erdélyi Hadsereg hadműveleteit, országunk további küzdelmét állami önállóságunkért, a német és magyar erőviszonyokat 1944. október 15-én. Majd foglalkozik az 1944-45 évi Magyarország-i harcokkal, a 3. Hadsereg történetével. Végül a Németországba kihelyezett Honvédség helyzetét ismerteti a II. Világháború végén, akik a Nyugat-i megszálló erők hadifogságába jutottak.

A munka összeállításához a Szerkesztő és Bíráló Bizottság megtalálta azokat a magas állásban volt személyeket, akik hajlandók voltak az át-

élt eseményeket megírni az otthon irányított kommunista sajtó és az ún. öngazolók ferdítéseiinek ellensúlyozására.

A három kötetes munka eddig napvilágot nem látott hadi naplók, beszámolók és adatok alapján lett összeállítva okulásul az utókornak. Ezért a szerkesztők lefordították és közreadják más nyelven is munkájukat, hogy a nyugat katonai irodalmát közvetlenül is tárgyilagosabb megítéléshez segítsék.

(Előzetes ismertetés az I. kötetről a B.L. 1973. első félévi, a II. kötetről a B.L. 1975. első félévi számában jelent meg.)

EAST OF MAN, by Áron Gábor. Az ágyuöntő szabadsághős Gábor Áron leszármazottja dr. Gábor Áronnak az embertől keletre c. könyve jelent meg angol nyelven a Weller Publishing Company (Toronto, Ont. Canada) kiadásában 374 oldalon. Ára keménykötésben 12.50 dollár.

Ha Szolzsenyicin Gulag szigetcsoport c. könyve a vádiratot fogja talán egyszer szolgáltatni a jövő bírósága előtt az emberi méltóság védelmében, a bizonyítékokat az „Embertől keletre” fogja adni. Gábor Áron ebben a könyvében Európa történelmének azt a fejezetét dolgozza fel, melyben a keresztény erkölcsi rendben felnőtt népek vesztették el emberi és polgári szabadságukat. A könyv nemcsak a szovjet-rendszer ítélete, de vádbeszéd a nyugati politikusok ellen is, akik örök adósai a lelkiismeretnek, mert ezer éves európai nemzetet és népeket száműztek lelki-Szibériába, az embertől keletre. A mű témailag egész: a polgár haldoklása és a szovjet ember születésének drámai élménye, Európa tragédiájának néhány olyan lapja, melyet ilyen mélyen, közel, nyersen meg nem mutatott még századunk irodalma.

(A könyvről részletes kritika és méltatás jelent meg többek között a calgaryi „The Albertan” napilap 1975. II. 28-iki számában).

Gábor Áron

AZ ANTIKRISZTUS ITT JÁR KÖZÖTTÜNK . . . Írta Oláh György. Kiadta az Editorial Transsylvania Könyvkiadó Vállalat a Magyar Emigrációs Remekírók sorozatban, Buenos Aires, Argentina, Dél-Amerikában, 1973-ban, piros aranydíszítésű műbőr kötésben, 283 oldalon. Ára 7.50 dollár, postázással.

Mikor a magyar szabadságharc 1956-ban elbukott, az író letette a tollat és csak másfél évtized után szólalt meg ismét. Elmondja 16 fejezetben, hogy mit „lát az emberi élet minden területén, a közéletben, az otthonokban világszerte . . .” Meglátásai élesek és fájdalmasan igazak. A XX. század állami, egyházi és társadalmi törvényei, nemzeti államok függetlensége, tekintélye és biztonsága tűnik tova szemünk előtt és enyészik el a végtelenbe. Egymás után idézi fel a magyar és a szabad világ politikai, gazdasági és társadalmi életének divatossá váló szokásait, kilengéseit. Búcsúznunk kell nagyszüleink életében és apáink alatt még uralkodó harmóniától, a művészetek, a költészet, a zene, az erkölcs normáitól, a törvények tekintélyétől. Ugyanakkor azonban találóan mutat rá örök értékeinkre az Óhaza határain belül és kívül is és megerősíti hitünket a magyar szellem, művészet és kultúra a XX. század erőpróbáit is kiálló hivatottságában.

A könyv nyilvánosságra hozza Dr. Eckhardt Tibor, meghatalmazott miniszter, a II. Világháború előtti Kisgazda Párt vezetőjének az íróhoz küldött 6 levelét. Dr. Eckhardt a Kormányzó Úr utasítására a háború kitörésekor az Egyesült Államokba ment és ott megalakította a „Független Magyarország Bizottság”-ot. Sajnos, hogy a bekövetkezett eseményeken változtatni nem tudott. Dr. Eckhardt leveleiben évekkel előre megjósolja a keleti orientáció térhódítását a védtelenül hagyott Európában. A páratlan éles logikával megrajzolt világképeinek legtöbb pontja ma is aktuális.

Oláh György könyve hittel vallja fajtánk történelmi hivatását, műve a XX. század magyar klasszikusa. Szomorú, de lelkesítő is.

REMEMBER HUNGARY — 1956. Az Alpha Publication Inc. (Center Square, Pa., USA) Laping Ferenc szabadságharcos bajtársunk és felesége Mikszáth Katalin kiadásában, Hans Knight szerkesztésében jelent meg angol nyelven, impozáns 19x9 inch nagyságú többszínű fedőlappal, számos fekete-fehér eredeti fényképfelvétellel 382 oldalon, kemény kötésben, korlátolt számban. Ára 30 dollár. A képesalbum a Szabadságharc 20-ik évfordulójára, annak emlékére jelent meg és a legfontosabb eseményeket tartalmazza időrendben írásban és képben. Idézi a szabad világ több egyházi és világi, politikai és társadalmi vezetőinek és kiválóságainak nyilatkozatait kívül a sajtó helyszíni jelentéseit és beszámol az Egyesült Nemzetek üléseiről.

A könyvet előszavában Dr. Pogány András, a Magyar Szabadságharcos Világszövetség elnöke ajánlja azok emlékének, akik harcoltak, elestek, vagy ma is raboskodnak az alapvető emberi szabadságjogokért, melyekért Európa küzdött századokon át és épült föl a különböző korok eszméiben. Ajánlja annak az új magyar generációnak, mely a csak néhány napig tartó szabadság napjaiban is megnyitotta a politikai börtö-

nök kapuit, megszüntette a koncentrációs taborokat és a gyűlölt politikai rendszert. Hadd tudja meg a világ — mondja dr. Pogány az előszóban, — hogy ők kimondották Magyarország semlegességét, a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságát adván örök bizonyítékát Magyarországnak Európához, a szabad világhoz való történelmi tartozandóságának. A 20-ik évfordulón emlékezzünk az elesett és élő névtelen hősokról, kiknek példája tanít hitet és reményt, mert „Non omnis moriar . . .”, nem enyészik el minden, szellemük, önfeláldozó ragaszkodásuk a szabadsághoz örökké él.

A Múzeum hírei

A MKCsBK Múzeum, valamint az azzal kapcsolatos intézmények, a Levéltár, Könyvtár és az eszmei laktanya a B.L. átadása után is erős ügyviteli elfoglaltsággal működtek. Múzeumunk ugyanis elhelyezésül szolgál a vitézi, honvéd, rendőr eredetű, valamint a Rákóczi Szövetség által adományozott emlékeknek is. A múzeumok vitéz Kövendy Károly szds. 6 szobás öröklakásában vannak elhelyezve. A vételkor az akkori MKCsBK Központi Vezetőség által rendelkezésére bocsátott ún. Utazási Alap 1,860 dollárt kitevő összege bútorokban, 28 üvegszekrénybe, képeretek és egyéb felszerelési cikkekbe lett befektetve. A múzeumra, a berendezésre és felszerelésre 1971 óta vitéz Kövendy szds. saját keresetéből több ezer dollárt költött.

Az öröklakás értéke ma 45.000 dollárra emelkedett. Tűzbiztosítását vitéz Kövendy szds. felemelte a legmagasabbra, 15.000 dollárra, melyben bentfoglaltatnak a betörés, vandalizmus, villámcsapás és viharokozta károk is.

A csendőr és katonai tárgyú emlékek felajánlása és beküldése továbbra is tart, így azoknak elhelyezése, karbantartása és őrzése külön elfoglaltság a múzeumőr részére kenyérkereső munkája mellett. Az értékes múzeumi anyag a múzeumőr halála, vagy egészségi állapotának súlyos megromlása esetén a kanadai kormány őrizetébe kerül abban a reményben, hogy egyszer az el fog jutni végleges helyére a budapesti Hadi Múzeumba.

A közel múltban többek között az alábbi felajánlások illetve adományok érkeztek, melyeket a leltárba való bevezetés után ezúton is nyugtáz köszönettel a múzeumőr:

Balogh Jenő, francia ejtőernyős szds. (Spahi) három nagyméretű francia-amerikai fényképet küldött.

Gyldenfalk Aage dán nemzetiségű tiszteletbeli csendőr, 6 drb. értékes eredeti fényképmásolatot a 30 éves háborúból (Osztrák Hadimúzeum).

Kemenes Mátyás volt haditudósító fhdgy. (U.S.A.) elküldte néhai vitéz Szigeti-Szabó Géza m. kir. tüzér ezredes szinte új zubbonyát és kávébarna tüzér atilláját.

Térffy Tibor szds. elküldte tisztán és épen megőrzött gyalogos századosi zubbonyát.

Vitéz Elekes Mihály (Fresnes, Franciaország) páncélos törm., a Nagy és Kisezüst Vitézségi Érem tulajdonosa, építész, a Vitézi múzeumnak

adományozta a „Vitézek Lapja” 1943. december 4-iki számát, az első és egyetlen példányt.

Mrs. Johanna F. Gunther (Cleveland, Ohio, U.S.A.) néhai Vértés Vilmos István hdpd. hagyatékából 1906-ban Kassáról, II. Rákóczi Ferenc fejedelem csákójáról származó két aranybojt.

No. 231. Gondosan megőrzött eredeti Szt. László jelvény.

V.P.L. (Kitimat, B.C.) Egy hazulról hozott 1939-es Csendőrségi Zsebkönyvet adományozott a Levéltárnak.

100 dolláros adomány érkezett az alábbiaktól: V. Ághy-Asbóth Zoltán, Borhy Ádám, Csöndör József, v. Hangódi János, Kapdebó János, Radocsay Mihály, Romhányi Ferenc, Takács Árpád, Tátray Gábor és Urbin János.

V.K.K. (Etobicoke, Ont. Kanada) Az okmányok és irattár részére 5 drb. tűzbiztos fém-iratszekrény, a ruhák részére két újabb üveg-szekrény vásárlására 1000 dollárt adományozott (v.K.K. 1975.XI.30)

Bajtársainktól a közel múltban kapott nemeslelkű adományokból

Bevételek:

1975 — 1975-ben	2,235.00
1975. VII. 1 — XII. 31-ig	434.00
	73.00

mely összegekkel a Múzeum létesítése óta bejött (17,312.29 továbbá 1,100.00) összesen: 18.412.29

Kiadások:

1974. VI. 30 — 1975. XII. 31-ig:	
Jelzálogkölcsonökre	2,994.92
Adóra	878.71
Fenntartásra (fűtés, világítás stb.)	1.361.34
1975. VII. 1 — XII.31-ig:	
Irodára	305.38
Fém kartotékszekrényekre és üvegszekrényekre, stb.	2.796.87
	8,337.22

1975 nyarán és őszén ismét sok látogató írta alá az Emlékkönyvet. Az újabb bejegyzések között az alábbiakat olvashatjuk:

B.A. (Stuttgart, Ny. Németország) „Híven becsülettel, Istenért és a Hazáért az utolsó csep vérünkig harcolni kell. Úristen add áldásodat az eszmei laktanyára és szenvedő népedre.”

V.B.J. (Zürich, Svájc) „A csendőr és vitézi múzeum láttán való fellelkesülés hangulatában hálás bajtársi üdvözlettel és nagyrabecsüléssel.”

N.N. Európa „Szívem meleg szeretetével fogok emlékezni a hősi szép magyar életet megőrkítő csodás múzeumra . . .”

N.N. Európa. „. . . Meghatódva néztem végig a sok szép emléket, szívemben őrzöm.”

N.F. (Newyork, N.Y., U.S.A.) . . . „Köszönettel és hálával adózok a

magyarság jövője érdekében összeállított gyönyörű múzeum előtt, melynek végtelen a történelmi jelentősége.”

Ifj.Sz.I. cserkésztsízt (Cleveland, Ohio, U.S.A.)” Remélem, hogy ez a páratlanul értékes gyűjtemény egyszer még a budai Hadi Múzeumot fogja gyarapítani.”

M.E. (Cleveland, Ohio, U.S.A.) „Fáradhatatlan magyar munka eredménye. Élmény, hogy megint kicsit otthon lehettem.”

Miss Lyn Scott (St. Catharine's Sun, Quebec, Kanada) riporter írja: „Magyarország büszke lehet arra az emberre, aki életét és akaratát ilyen kiváló kanadai múzeum felállítására szenteli.”

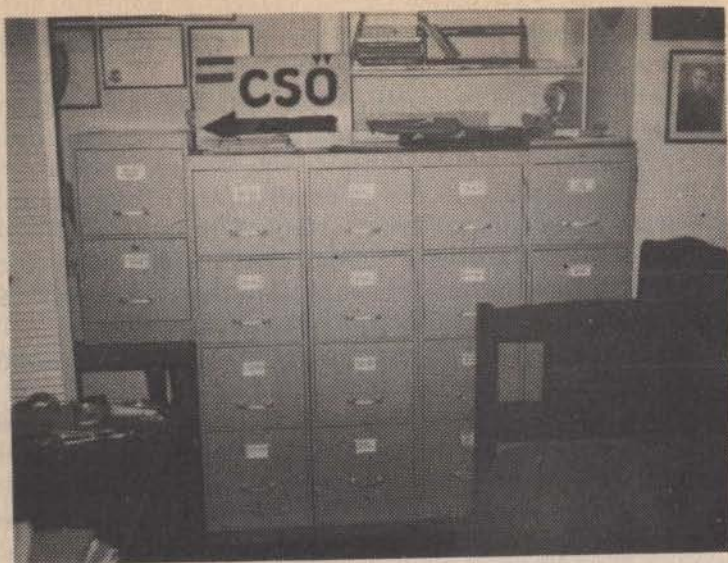
H.D. (Cal. U.S.A.) „E szobák tárgyai őrzik a magyar nemzet dicső fiainak emlékét, vitézségét, melyek sohase fognak elmúlni.”

Ifj.S.M. (Hamilton, Ont. Kanada) „Méltatlanul bár, de büszkén tekintek itt nagy magyarjainkra, akik utat mutatnak nekünk magyar hazánk szolgálatában.”

Látogatóink közt többen elérzékenyedtek a meghatodottságtól, oly erővel tört rájuk hivatásuk múltja és annak emlékei. A laktanyapancsnok és a múzeumok öre továbbra is várja Bajtársai látogatását. Az eszmei laktanya közintézmény a felelős tulajdonos irányítása alatt. Híven, Becsülettel, Vitézül a Hazáért mindhaláig. **Vitéz Kövendy Károly** szds.

Mária Terézia korabeli nemesi testőratilla vitéz Taby Árpád örgy. kítüntetési és koszorúírói való szalagok és egy új tisztí köpeny a múzeumban.

Az öt új tűzbiztos fém-iratszekrény a múzeumban

A vezetőség levelesládájából

Ausztrália

S.L. Perth, W.A., 1975. jan. 5. A B.L. új 1975. 7-12 számát én is kézhez kaptam. Köszönöm, tetszik, kedves és sok szerencsét és sikert kívánok úgy a vezetéshez, mint a lap további szerkesztéséhez. Javaslom, hogy a központ adna ki egy összefogó tájékoztatót, melyből a bajtársak tájékozva lennének, hogy a jövőben milyen tartalmú cikkeket írjanak. (Kérjük olyan megtörtént eset megírását, mely mutatja az öpk. és az örsnek örskörletük szociális viszonyainak javítására irányított fáradozásait utasításaink keretein belül. A Szerk.)

A Perth-i csoportvezető egyébként 1976. febr. 15-ére Csendőr Nap-i meghívót küldött ki a helybeli bs-aknak, mely egy kicsit úgy érezzük mindnyájunknak szól, különösen azoknak, akik szörványban élnek és bizony már régen vettek részt Csendőr Nap-on. „... Családommal együtt megkérlek, hogy erre az alkalomra föltétlen gyertek el. Feledjük el most már a bajtársak között eddig fennállott vitáinkat és haragunkat. Nézzük most már azt, hogy a földi életünk éveit meg vannak számlálva. Keressük és tiszteljük hát egymásban legalább a közös múltunkat és ne feledjük el az eddigi göröngyös utunkat, azt, hogy helytállásunk miatt valamikor egyformán üldözöttök voltunk, de Isten segítségével mégis a talpunkon állhatunk. Életünk alkonyán így el is mondhatjuk, hogy újra emberek és ki-ki a maga módján, megelégedettek is vagyunk. Ezért pedig egymás felé ragaszkodással és szeretettel is tartozunk... Az összejövetelre az összes nyugatausztráliai bajtársat és bajtársi asszonyt meghívom.”

Dr. T. Gy. Liverpool, NSW. Ausztrália. Jan. 2, 1975.... Köszönjük a karácsonyi és újévi jókívánságokat, s azokat hasonlókkal viszonzva kívánunk elsősorban az igentisztelt Ügyvezető bajtársnak reményeink valóra váltását, jó egészséget és jó munkakedvet. Küldöm ezévi hozzájárulásunk (260.00 Au. dollár) második részletét, 40 dollárt, melyért 27 drb. B.L-t kérünk. A Sydney-i csoport vezetését és képviselőjét az eddigi Intéző Bizottságtól 1976. jan. 1-vel dr. Jani István szkv. szds. vette át. A csoport ügyeinek intézését továbbra is dr. Tamás Gyula szkv. szds. végzi.

A.P. Carlsruhe, Victoria. 1976.I.14... emlékszel még B.E-re, néhány hónappal ezelőtt itt mindenét eladta, s Ausztriába ment azzal, hogy ott letelepszik. Miután ott rájött, hogy az ottani letelepedéshez nincs elég pénze, átment Magyarországra, hogy majd ott telepszik le. Ott azonban megtudta, hogy az ottani letelepedéshez pénzt a Nemzeti Bankba kell, hogy tegye és azzal nem rendelkezik többé szabadon, ezért elhatározta, hogy visszajön Ausztráliába. Whitlam volt miniszterelnök bukásának valamennyien örültünk, de ilyen megsemmisítő bukásra még sem számítottunk. Most jelentette be Whitlam, hogy a következő választáson (1978) ismét indulni fog. A munkásokat tömte és két kézzel szórta a pénzt, így eladósította ezt a gazdag országot. Most fel lehetne számolni a szakszervezetek mérhetetlen hatalmát is, de ehhez a kérdéshez senkise mer hozzánylni...

Európa

Özv. K.F.-né, Antibes (Franciaország). Részlet v.K.K.-hoz 1976.II.6-án kelt levélből:... Fogadja őszinte köszönetemet kedves lapjáért, melyben a gyermekeimhez is szólt, mint jóbarát, apát helyettesítő. Ők nem igen tudnak olvasni, csak beszélni, így felolvasásom igen meghatotta őket. Higye el, nehéz az életem itt az idegenben, család, jóbarátok nélkül. A magyarok itt messze szétszórtan élnek. Volt kevés jóbarátunk, de azok meghaltak, megöregedtek. Kibírtam mindent, kislányommal véghez tudtam vinni Isten segítségével, aki nem hagyott el. Két hónap után, — ami sok nyugtalanságot, lelki tusakodást, idegességet jelentett — szegény Férjem, ha a Hadak Útjáról letekint, kívánságát, vágyát teljesítve láthatja, hogy teteme ott fekszik az ősi erdélyi anyaföldben, édesapja mellett. Ott legalább valamikor a saját földjükben nyugszik örökre, ahogy sógorom is mondta. Nagybibik fiammal kísértük el férjemet. 24 óra alatt tettük meg az utat. Két hete temettük négy falu kíséretében. Még a magyar határról is jöttek rokonok, jóbarátok. Két csendőr bajtársával is találkoztam. Fiam, aki azelőtt hallani sem akart régi hazájáról, ő is megrendült a nagy rokonság és a sok jóbarát láttán, most már várja a nyarat, hogy újból mehessen. Karácsonyunk elég szomorú volt. A gyermekek idegesek, érzik, hogy kidőlt az erős oszlop s egy jóbarát sincs, aki apai tanáccsal ellátná (őket). A mi sorsunk itt nem biztos. Talán az Isten minket is haza vezérel, amire vágyik kislányom is a nagy egyedüllet miatt. Fogadja még egyszer köszönetemet az összetartásért, amit a férjem iránt is tanúsított... Maradok kiváló tisztelettel.

D-F.G. (Európa) 1976.II.17. Ma érkezett meg jókívánságaitokkal együtt a 25 dolláros kedves küldeményetek, hogy azt reménytelenül megbomlott egészségünk helyreállítása végett mielőbb felhasználhassam. Kérlek Benneteket, hogy fogadjátok az Általatok nem is ismert honfitársatoknak a leghálásabb köszönetét. Távol a szülőföldtől is tartsatok mindig össze és az elesett honfitársaknak legyetek segítségökre, híven, becsülettel, mindhalálig!

Sz.P. (London, Anglia) 1976.I.3. . . . Az angliai csoport részére küldött 15 lappéldányt december 17-én megkaptuk és még az ünnepek előtt a bajtársakhoz eljuttattam. Itt mindenki igen sikerült lapnak tartja és valamennyien bizunk abban, hogy a sikeres kezdet után egy megszakítás nélküli lapszolgálat elé nézhetünk. Az itteni csoport tagjai jórészt nyugdíjasok. December 3-án a B.L-re feladtam 25 font összeget. Az Újév alkalmával küldjük legjobb kívánságainkat.

N.N. (Európa) „Mellékelten küldöm Címetekre a Bajtársi Levél folyó évi előfizetését abban a reményben, hogy a jövőben bárminő szerény formában is de találkozhatunk egymással rendszeresen annak hasábjain keresztül. Remélem ez a találkozás mindenkor kielégítő örömet fog okozni és ennek irányítója a szerkesztőség nehéz feladatát csiszolt modorban, emelkedett hangon a bajtársi szeretet jegyében fogja elvégezni. Az első szám elolvasása után erre minden reményünk meg lehet. Nem elég a jószándék, szorgos önfeláldozó munkálkodás! Sok nyugalomra, tapintatra és diplomáciai érzékre van szükség. Mi itt Európában más világban, más gazdasági és politikai körülmények között élünk, így sokkal kötöttebb viszonyokban adott esetben más véleményen lehetünk, különösen a mikéntre vonatkozóan, de szívünk és becsületről alkotott fogalmunk azonos a Tietekével. A magam nevében szeretettel és reménységekkel üdvözöllek Benneteket és kívánom az esetleges csalódások ne szegjék kedveteket. 1976.II.9.”

MKCsBK 231 (Európa. Bajtársunknak 60-ik születésnapjára jó egészséget, erőt és minden jót kívánunk. Adja Isten, hogy a régi jókedvével, munkabírásával működhessek továbbra is. 1975. VIII. 28-iki levelében írja, hogy a torontói (Ont. Kanada) magyar egyetemi tanszék tájékoztatóját elküldte a Graz-i (Ausztria) magyaroknak, kérve az akció támogatását. Egyben feladott 30 dollárt a tanszék javára.

Özv.H.J. (Ausztria) 1975.XI.18 . . . „Hónapokig voltam Magyarországon, nem régen jöttem vissza, így végre alkalmam van megköszönni a legutolsó B.L-t (1975.I.félév), amit szerencsére még elutazásom előtt egy nappal megkaptam. Bizony sokat dolgozott és fáradt, hogy a csendőroket összetartsa, s nagyszerűen szerkesztette a B.L-t, híreket és szép cikkeket kaphattunk. Otthon többször találkoztam özv. B.P-né Marcsával, Palit és Édesanyját is eltemette, most Nyíregyházán egy szoba-konyhás lakásban lakik. Kevés kis nyugdíjat kap, mert egy varró-szövetkezetben dolgozott évekig. Érdeklődött régi kedves ismerősök után (Mariskáék, Sasadyék, Soltészék, Molnárék, Domonkosék) de én Megayékon kívül nem tudtam a többiek sorsáról. Fiú unokám 18 éves, érettségizett, utána felvették a Közgazdasági Egyetemre, de előbb be kellett vonulnia 11 hó-

napra katonának, s ha evvel kész, tanulhat tovább az egyetemen. Jól esett beszélgetni régi kedves emberekkel, akik a csendőr családhoz tartoznak. Melegen köszöntöm.”

Délamerika

V.K.Gy. Sao Paulo, Brazília. 1976. I.5 . . . Megkaptam a B.L-t, köszönöm, szépen, jól sikerült, a bajtársak már nagyon várták. Ha a viszonyok megengedik, jelentessétek meg többször. Hálás leszek nektek, ha időnkint tájékoztatok a dolgok menetéről. Kívánok nektek az újévre minden elképzelhető Istenáldást, sikeres munkálkodást. Titeket és a hűséges bajtársakat és barátokat gondolatban sokszor megölellek igaz bajtársi szeretettel.

Buenos Aires, Argentina 1975.X.12. . . . az ország olyan, de olyan nyomorult helyzetben van, hogy minden családi segély átutalást még a közvetlen hozzátartozók számára is, beszüntettek. Az ország az állam-csőd és az anarchia határán jár. Ha tudni akarod itt már nem is csendes, hanem nyílt polgárháború folyik az ország különböző vidékein naponta 10-50 halottal. A bandák jóformán naponta támadnak meg laktanyákat és rendőr állomásokat. A múlt héten már rakétával lőttek egy laktanyát. Nektek fogalmatok sincs, hogy itt milyen közbiztonsági állapotok és milyen igazi „Wild West” uralkodnak. Csak az ország óriási kiterjedése miatt nem érezzük egyelőre a saját bőrünkön az összezsapásokat. Betiltották az újságokra szóló előfizetéseket is. Mikor fogják ezeket a rendelkezéseket hatályon kívül helyezni, egyelőre a jövő titka.

V.V.F. Buenos Aires, Argentina, 1976.II.15 . . . Az új Bajtársi Levél mind alakra, mind tartalomra tetszik nekem és a bajtársaknak is. Címlapja is tetszetős, a tartalomjegyzék áttekinthető és világos. Ügyvezetőnk 1975.IX.30-iki közlését, valamint az „Olvasók köszöntését” megleléssel olvastam. A cikkek, leírások érdekesek. Jegenyés Pál visszaemlékezése is történelmi emlék. A hozzászólások is értékesek: kiemelem K.L. alez. helyreigazítását, valamint F.F. kanadai levelét, mellyel egyetérték. A Szerkesztő Bizottságnak gratulálok az első számhoz.

Amerikai Egyesült Államok

Dr.V.U.L. Colorado Springs, Colorado. 1976.I.10 . . . köszönettel nyugtázom a B.L. kézhezvételét. Szeretettel köszöntöm a MKCsBK új vezetőségét és a B.L. szerkesztőit sok szerencsét és Isten áldását kívánva csendőr testületünk és a csendőr bajtársi szellem és összetartás érdekében kifejtett további önzetlen működéseikhez. Csatoltan küldök 15.00 dollár bankcsekket, 12.00 dollár a B.L. 1976 évi előfizetésére, 3.00 dollárt az adminisztrációs költségekhez való hozzájárulásomként. Meleg csendőr bajtársi szeretettel küldöm köszöntésemet, ölelésemet.

Dr.B.I. Cleveland, Ohio. Köszönettel nyugtázom a B.L. utolsó számát, mely már az új vezetőség kiadásában jelent meg. Kíváncsian vettem kezembe és csak gratulálni tudok mind a lap külső megjelenéséhez, mind

annak tartalmához. A Mindenható segítsen jószándékú törekvéseitekben, hogy ezt a hajdani nagynevű testületünk szétvert tagjai közötti összekötőkapcsot továbbra is fenn tudjátok tartani. A lap támogatására mellékelek egy 10.00 azaz tíz dolláros csekket. Bajtársi üdvözlettel 1976.I.6-án.

V.N.L. Northfield, Ohio. Érke: 1976.I.12 . . . Megkaptam a B.L. első számát, amit az Ön vezetése alatt álló csoport szerkeszt és ad ki. Öszintén köszönöm fáradságukat és kérem a minden magyarok Istenét, hogy ez a fáradság hozza meg a szívem vágyát, volt csendőr bajtársaim összefogását! Ne kritizáljunk, de dolgozzunk, ha meg tevőlegesen nem áll módunkban dolgozni, tessék zsebbe nyúlni és anyagiakkal segíteni. Amikor köszöntöm Önöket, ugyanakkor mély tiszteletem nyilvánításával búcsúzom v. Kövendy szds. Úrtól. Az a munka, amit ő végzett, múzeum, lapkiadás stb., csak a legnagyobb hálára kötelezheti minden csendőr bajtársamat, akik még megőrizték azt a csendőr szellemet, mely szellemiség Testületünket a híres Kanadai Királyi Csendőrség után 1933-ban Brüsszelben az ottani konferencián másodiknak sorolta. Minden jegyjelző B.L-ért szokásomhoz híven, mint nyugdíjas 5 azaz öt dollárt küldök még akkor is, ha az csupán két oldalból fog állani. További jó munkát.

T.A. New York, N.Y. . . . Mindjárt a levelem elején kívánok a Főtörzs-örmeister Úr részére erőt és egészséget, s küldöm csoportunk adatait. Mindenkinek van valami leírni valója, de a kéziratok lassan készülnek, a nagymérvű elfoglaltság miatt. A Csó, nap megünnepléséről már beszélünk. A következő levelem küldéséig is maradtam bajtársi szeretettel és ösmagyaros üdvözlettel. 1976.I.16.

Kanada

F.F. Toronto Ontario . . . Kitörő örömmel vettem kézhez az új B.L-t. Azóta is többször elolvastam. Tartalmával és külalak szempontjából is minden vonatkozásban kitűnő lap. Összes kedves bajtársaimnak, akik a lapban cikket írtak szívből gratulálok. Amikor először olvastam, úgy éreztem, mintha az otthoni régi Csendőrségi Lapok-at olvastam volna — persze szerényebb alakban. További munkáikra az Isten áldását és segítségét kérem. A múlt évi előfizetés kiegészítését és újabb szerény adományomat februárban küldöm. 1976. jan.15.

V.K.K. Etobicoke, Ontario. . . . Nem tehetek ígéretet arra, hogy csak olyan leveleket bontsak fel a jövőben, melyek nevemre, vagy a múzeum címére szólnak. A címváltozások mindig megzavarják bajtársainkat, s idő kell, amíg teljesen áttérnek. De bízhattok bennem, mint tettem a legutóbbi napokig, a Nektek szóló leveleket elintézés nélkül továbbítottam és köztük több csekket is. 1976. január 1-vel a B.L. anyagi ügyei is tisztázódtak. A volt B.L. szerkesztő által kiadott 1974-75-ös 100 oldalas B.L. kiadásai is megtérültek az elháríthatatlan ügyvezetői költségek mellett. Az utólagosan kapott befizetésekkel és a laktanya pénzből átrakott összeggel együtt véglegesen lezártam a B.L-t. Maradvány: \$0.00. Isten áldjon Benneteket, s további jó munkát. 1976.I.20.

V.T.P.F. Ottawa, Ontario. 1976.II.4. . . . Ti akik közös erős akarattal,

szerető készséggel és a jó Isten segítségével kezetekbe vettétek a lap további szerkesztését, hogy a jövőben is fenntartsátok a csendőrség vitamentes egyetértő szellemét, az Isten áldása és a bajtársak szeretete kísérjen utatokon, s legyen Veletek. Csak előre; Híven, Becsülettel, Vitézül! (10.00 dollárról szóló csekk melléklet.)

P.J. Lethbridge, Alberta. A részemre küldött B.L-t megkaptam. Öszintén örömmel fogadom és nagyon köszönöm soraitokba való fölvételemet. További célkitűzéseitekhez sok sikert és jó egészséget kívánok. Bajtársi közösségünk fenntartását támogatni hajlandó vagyok és leszek. Ezért mellékelve küldök 30.00 azaz harminc dollárt. Hazánkhoz híven maradok bajtársi szeretettel. 1976.I.13.

M.I. Vancouver, British Columbia. 1976.I.28. Az 1975.X.31-iki B.L-t köszönettel megkaptam. Nagyon jó érzés volt, s örültem, hogy a lapot megkaptam és olvashattam. A lap tartalma értékes és tanulságos. Itt küldök egy 20.00 dollárról szóló postautalványt a B.L-re. Bajtársi üdvözlettel.

Sz.Sz. Rexdale, Ontario. Érke.1976.I.28. Sajnos súlyos hátgerincből eredő paralízis miatt fizetéképtelen vagyok. Ha mód lenne a B.L-t továbbra is megkapni, hálásan köszöném. Az 1975.7-12 számot megkaptam, köszönöm szépen. Szívélyes üdvözlettel. (Szerk. A B.L. további küldése biztosítva van.)

E.L. Hamilton, Ontario . . . Néhai bajtársam özvegye köszönettel nyugtázza a karácsonyi ajándékként küldött 10 dollárt. Nagyon ráfér a segítség. Levelét csatolom. Érke. 1976.I.5 . . . A B.L-et megkaptam, melynek nagyon örülök, mert ami benne foglaltatik, az mind nagyon érdekel. Kérek segítséget Kertész István véglegesített csendőr felkutatása érdekében. Utoljára a Kellerberg-i (Ausztia) táborban 1946-ban láttam. Kertész csó. Értény nagyközségben született emlékezetem szerint (Tolna vm.) mely Dombóvártól 22 km-re fekszik. Itt a levélben küldök 15 dolláros csekket, 12.00 a B.L-re, 3.00 dollárt a Segély Alapra. (Az adatokat kérjük a Szerk. címére, továbbítani fogjuk. Szerk.)

S.F. Montréal, Quebec. Kedves Bajtárs! Csatoltan küldöm az 1976. évi előfizetési díját. Csak egy megjegyzésem van. „A Vezetőség Levelsládájából” Mért nem merik kiírni a neveket. Félnék valamitől? Az enyémet, ha szükség van, akármikor kiírhatják. Bajtársi üdvözlettel: 1975.dec.31-én Simorjay Ferenc volt csó fhdgy.

V.H.J., Victoria, British Columbia. . . . Köszönjük jókívánásaitokat, amiket szeretettel kívánunk Neked és a Vezetőség tagjainak. Gratulálunk a Vezetőségnek. Közösségi ügyeink intézése minden biztonnyal jó kezekbe került. Mellékelek egy 20 dolláros pénzes utalványt. Belátásokat szerint használjátok föl. (1975.XII.14)

„Magyar Élet” (Toronto, Ont. Kanada) 1976.I.3 . . . „Átolvastuk a „Bajtársi Levelet” és megállapítottuk; ha terjedelemben kisebb is, az új B.L. mint a régi, de tartalomában, szellemben nem marad el az elődjétől. Ez pedig a lényeg! Kívánunk az új vezetőségnek, szerkesztőségnek sok sikert és a jó Isten áldását, nehéz, áldozatos munkájukhoz! Szerkesztőség.”

Pittsburgh-ban (Pa., USA.) Szebedinszky Jenő szerkesztő kiadásában megjelenő „Magyarság” hetilap 1976. febr.13-iki számában közöl fényképet és Vezető bajtársunk tollából visszaemlékezést a Csendőr nap alkalmából.

V.K.K. Etobicoke (Ont.Kanada)

„Magyar Királyi Csendőrség — 1881-1945”, valamint a „Harcunk” c. könyvek eddig el nem adott példányait v. Kövendy szds. kéri, hogy bajtársaink küldjék vissza a Múzeum címére, a kiadó költségére, továbbá, hogy akik még nem tették volna, szíveskedjenek a „Harcunk” c. könyv árát — példányonként 11 dollárt — ugyancsak a Múzeum címére elküldeni.

A „BAJTÁRSI LEVÉL” KIADÓHIVATALA

ezúton nyugtazza köszönettel az 1976. január 2 — február 15-ig beérkezett pénzküldeményeket (nem teljes):

V.H.J.	20.—	K.S.	25.—	Dr.B.I.	10.—	V.D.L.	30.—
O.S.L.	15.—	P.J.	5.—	K.J.	12.—	v.S.E.	12.—
V.I.	15.—	Sz.L.	5.—	Dr.v.U.L.	15.—	V.I.	6.—
Sao		T.J.	13.—	S.A.	15.—	H.K.	12.—
Paulo	30.—	Dr.B.A.	15.—	G.Zs.	15.—	J.J.	12.—
T.L.	10.—	P.L.	12.—	S.J.	20.—	U.J.	20.—
K.I.	10.—	Dr.A.F.	10.—	V.D.F.	10.—	v.P.L.	15.—
Cs.B.	5.—	N.L.	5.—	Dr.K.Z.	12.—	B.I.	14.—
J.P.	15.—	V.Zs.	5.—	I.D.	20.—	D.S.	20.—
		v.A.A.Z.	10.—			S.F.	12.—
Sz.I.	10.—	K.J.	12.—	P.J.	30.—	Sz.F.	15.—
V.F.Gy.	20.—			Cs.J.	20.—	B.I.	12.—
K.L.	12.—	V.K.K.	12.—	S.P.	20.20	M.I.	20.—
B.I.	15.—	V.T.P.F.	10.—	P.I.	12.—	K.K.	12.—
		W.R.O.	12.—	K.M.	12.—		

**KELLEMESES SZÉP HÚSVÉTI ÜNNEPEKET
ÉS MAGYAR FELTÁMADÁST**
kíván Bajtársainak, hozzátartozóinak és előfizetőinek a
M.KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG VEZETŐSÉGE

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Ámen.*

**SZERVEINK:
A Bajtársi Levél.**

A M. Kir. Csendőr Bajtársi Közösség — MKCsBK — központi tájékoztatója.

Szerkeszti a MKCsBK Vezetősége megbízásából:
A Szerkesztő Bizottság. Főszerkesztő: Dr. Kiss Gyula.
Minden cikkért és közleményért annak szerzője felelős.
Kiadja: a MKCsBK Vezetősége.

Levéltár és Múzeum

Bajtársaink gyűjtéséből és adományaiból példás áldozatkészséggel létesített és fenntartott otthona történelmi és testületi értékeinknek és a testvér bajtársi egyesületek emlékeinek.

Levéltáros és múzeumőr: Vitéz Kövendy Károly szds. Címe: Vitéz Kövendy Károly szds. P.O.Box 335, Etobicoke, Ont. Canada, M9C 4V3

POSTACÍMÜNK:

A MKCsBK Vezetősége minden pénzküldemény kézhezvételét elismeri és nyugtázza. Minden levelet, hírt, közleményt, előfizetést és pénz-adományt a következő címre kérünk:

**Veterans' Association
of the former Royal Hungarian Gendarmerie
1328 - 87 Avenue, S.W.,
Calgary, Alberta, Canada.
T2V 0W3**